ДУМА®

ЛЕВИЦАТА ВЕСТНИК

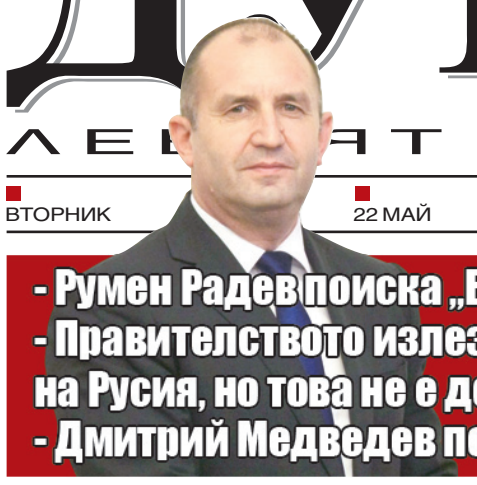
50 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ВТОРНИК | 22 МАЙ | 2018 ГОДИНА/28 | БРОЙ 96 (7945)

- Румен Радев поиска „Български поток” да доставя газ директно
- Правителството излезе от летаргията по отношение на Русия, но това не е достатъчно, заяви той
- Дмитрий Медведев потвърди, че Бойко Борисов ще посети Москва

Стр. 11

Изборни машинации белязаха вота в Галиче

БСП е първа сила и отива на балотаж в четири от петте места, в които издигна кандидат за кмет

Прокуратурата е сезирана за изборни манипулации при изборите за кмет в с. Галиче. Зам.-председателят на БСП Кирил Добрев обясни, че председателят на подвижна СИК е прекратил гласуването към 17,30 часа. В протокола обаче записал 20 часа. Председател на комисията е Георги Георгиев, баща на депутат от ГЕРБ. Схемата “Мама, татко и аз”, която се вихри на национално ниво, вече работи на избори и по малките населени места, коментира Добрев. Кандидатът на БСП в Галиче Веселин Тушинов е получил 388 гласа и отива на втори тур срещу гербаджията Страхил Стоянов. Тушинов е един от четиримата кандидати за кметове на БСП, които отиват на балотаж. Левицата е първа политическа сила в 4 от петте места, на които е имала номинации. 3

ИНТЕРВЮ

Димитър Данчев за химерата „е-управление” 6

Връчиха българските „нобели” за научни постижения 18

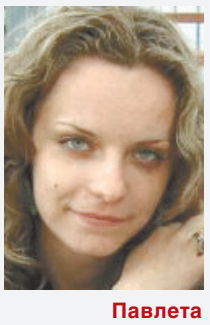
Тодор Неделев е „Футболист на футболистите” за 2017/2018 г. 24

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Известният поет и публицист Петър Андасаров, който е и дългогодишен автор на ДУМА, получи почетния знак “Златен век” с огърлие на церемония в Националната галерия “Двореца”. Министър Боил Банов връчи вчера престижните отличия на Министерството на културата за принос в развитието на българската култура и духовност

НЯКОЛКО ДУМИ

Павлета ДАВИДОВА

ИЗВЪНРЕДНО ПОЛОЖЕНИЕ

За да оправдаят изборните си резултати, ГЕРБ може и извънредно положение да обявят. Тази “шегичка” направи вчера зам.-председателят на БСП Кирил Добрев. Коментарът му дойде след новата фиксация на гербаджиите да изкарат Таско Ерменков терорист. Депутатът от левицата бил всял паника и ужас у 2 милиона софиянци, защото заподозрял, че водата в столицата е отровна. Проблем е, ако Ерменков се е подвел по слух и непроверена информация. По-голям проблем обаче щеше да стане ако, не дай си, Боже, след време се окаже, че водата наистина е отровна, а той си е траял. Както Добрев каза - ролята на депутатите е да питат. По възможност и да намират решения на проблемите. За ГЕРБ проблем има, само когато някой си позволи да ги обвини, че не си вършат работата.

L’etat, c’est moi - Борисов и ГЕРБ отдавна припознават само себе си като държавата. Затова всички останали са терористи, агенти, диктатори, врагове и т.н. Гербаджиите сякаш отдавна са забравили, че живеем в свободна държава, в която все още не е забранено да имаш лична позиция, да защитаваш собственото си мнение и дори да го изричаш на глас.

Стр. 7

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Половината българи не знаят правилото за пълния член

53% не свързват четенето на книги с добрия живот, сочи социологическо проучване на „Галъп”

Повече от половината българи са съгласни с твърдението, че “не е нужно да си чел много книги, за да живееш добре”. Това показва проучване на “Галъп интернешънъл”, проведено от 11 до 18 май сред 816 души. С тази теза са съгласни 53% от анкетираните, като почти няма разлика в позицията на млади и стари. Несъгласие изразяват 35 на сто от запитаните, докато 12% нямат мнение. От “Галъп” отбелязват, че твърдението звучи двусмислено - то може да е констатация, но може да изразява и съжаление, а дори и одобрение. Точно защото е многозначно, то разкрива достатъчно любопитна обществена картина, коментират социолозите.

В навечерието на 24 май от “Галъп” са задали и граматически въпрос, целящ да провери познанията за поставяне на пълен член. От агенцията питат как е правилно да се напише “Магазина се премести” или “Магазинът се премести”. Отново точно 53% от анкетираните са дали или налучкали правилния отговор, 16% са заложили на “магазина” и пак толкова са си признали, че не знаят. За 15 на сто от запитаните и двата варианта са верни. Социолозите отбелязват, че младите хора отговарят по-често правилно - 61% сред запитаните от 18 до 25 години са дали верния отговор, докато сред възрастните над 66 години този дял е 38%. Хората с по-високо образование отговарят и по-често правилно.

От социологическата агенция са решили да питат българите за отношението им към провеждането на абитуриентските балове у нас. Оказва се, че повече от половината от анкетираните не харесват начина, по който се отбелязва завършването на средното образование. Едва 27% на сто харесват наложилите се традиции. Оценката до голяма степен зависи от възрастта, като сред групите между 18 и 25 години и между 26 и 35 години преобладават онези, които харесват начина, по който се провеждат баловете. При най-младите например има близо 70% одобрение. Точно толкова е неодобрението сред анкетираните на повече от 56 години.

Съдебно дело заплашва с провал приема в русенските гимназии

Административният съд в Русе даде ход на дело, в което Математическата гимназия “Баба Тонка” обжалва решението на Регионалното управление на образованието да съкрати една от паралелките. Поради големия обществен интерес делото беше открито. Заповедта на началничката на Регионалното управление по образованието в Русе Росица Георгиева гласи, че Математическата гимназия “Баба Тонка” ще трябва да се лиши от една паралелка и това да е точно с профил “Математика”. Още в началото на февруари родители, ученици и възпитаници на училището излязоха на протест и опитаха всичко, за да запазят паралелката си. Те пращаха писма до министъра, до омбудсмана, валяха декларации за подкрепа от обществености и организации, но нещата стигнаха до съда.

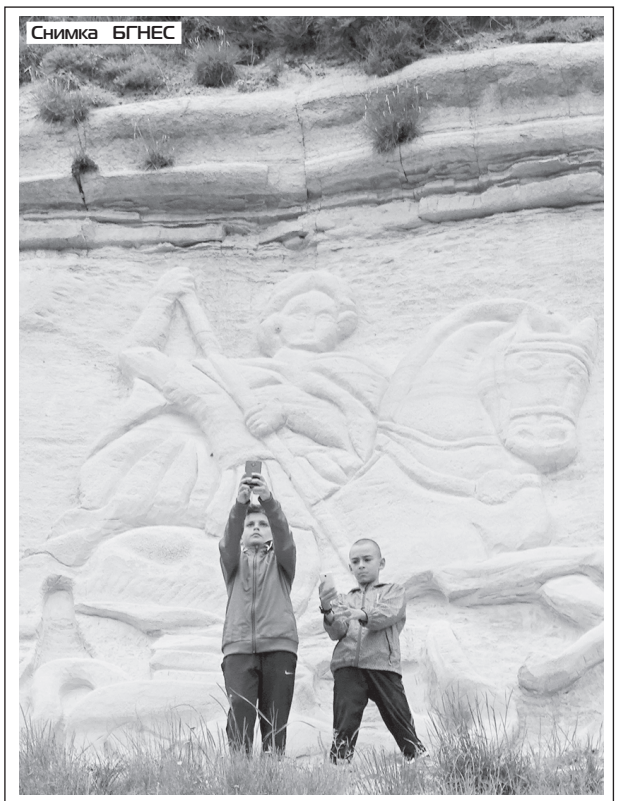
По време на заседанието вчера обаче стана ясно, че делото може да провали приема във всички гимназии в Русе. Съдия Вилияна Върбанова поиска страните да уточнят коя част от тази скандална заповед би трябвало да е на вниманието на съда - цялата или само частта, която засяга Математическата гимназия.

В кореспонденцията между училището и институциите има и жалба до националния омбудсман. Мая Манолова изпрати запитване до Регионалното управление защо се стига до парадокса най-доброто училище в града да се налага да намали приема си.

Снимка ПРЕССЕКРЕТАРИАТ НА ПРЕЗИДЕНТА

Вицепрезидентът Илияна Йотова и Никола Селакович, генерален секретар на сръбския президент, поднесоха венци пред паметника на светите Кирил и Методий в Белград. Тази година Сърбия ще празнува за първи път 24 май като Ден на славянската писменост

Снимка БГНЕС

Скалният барелеф на Св. Георги-Победоносец, изсечен в скала над с. Елешница, бе осветен вчера на тържествена церемония. Светецът е изсечен за два месеца през лятото на м.г. и е с размери 3,80 х 3,30 метра

„Вяра” на Вапцаров се падна на матурата по български език

Интерпретативно съчинение или есе по темата “Човекът и вярата” върху стихотворението “Вяра” от Никола Вапцаров писаха вчера 55 000 дванадесетокласници на матурата по български език и литература. Темата е 41-я въпрос и не бе съобщена при започването на изпита заради засилените мерки срещу преписване и изтичане на информация. Останалата част от изпита се състоеше в 40 въпроса със затворени или отворени отговори, разделени в два модула.

Матурата по български език и литература е задължителна за завършването на средно образование. Резултатите от нея се признават от университети за прием в първи курс.

Освен зрелостниците на изпит по български език и литература вчера се явиха и седмокласниците. Те също отговаряха на въпроси и писаха преразказ върху непознат текст - откъс от романа “Седем хайдути и едно магаре” на Бранислав Нушич. Към него имаше и дидактическа задача. С оценките от външното оценяване в седми клас се кандидатства за гимназия.

ЧИТАЛИЩАТА СЕ УВЕЛИЧАВАТ, ИНТЕРНЕТ - В ПО-МАЛКО ОТ ПОЛОВИНАТА

През последните пет години броят на читалищата в България нараства с 8% до 3321. Това показват данни на Националния статистически институт, който изследва дейността на тези институции веднъж на всеки пет години.

Основният брой на читалищата е в селата, а едва 663 са в градовете. Най-много са действащите читалища в област Пловдив, като отново преобладаващо са в селата - 75,8%. Най-малко просветни средища има във Видинско и Габровско. Расте и броят на членовете на читалищата - те са над 272 000 души, което е с 14,5 на сто повече от 2012 г. Почти навсякъде има действащи библиотеки, а близо половината предлагат ползване на компютър с достъп до интернет.

През 2017 г. в читалищата се развива разнообразна дейност, отчитат още от НСИ. В областта на музиката групите са над 4600 с 37 000 изяви през годината. Преобладават фолклорното пеене и народните танци. Дейността на читалищата продължава в театрални клубове, по приложни изкуства и изобразително изкуство.

ПРЕДСТОЯЩО

Днес от 10 ч. председателят на БСП КОРНЕЛИЯ НИНОВА ще участва в конференция на тема „България в общата европейска отбрана”. Дискусията се организира от Центъра за изследване на политиките в сигурността и отбраната и фондация „Фридрих Еберт”. Конференцията ще се проведе в зала „Европа” на парк-хотел „Москва”.

От 15 до 17 часа народният представител от „БСП за България” РУМЕН ГЕОРГИЕВ и общинският съветник НИКОЛАЙ НИКОЛОВ ще бъдат на разположение на софиянци в постоянната приемна на БСП в София на ул. „Леге” №10, етаж 1.

Желаещите може да се запишат предварително на телефон 02/987 20 86.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Усилието да се каже на черното бяло или на бялото черно е трудоемко и процесоемко. През всичкото време казваме нещо, което целият град, цялата държава, цяла Европа са чули с очите си

АДВОКАТ ГЕОРГИ АТАНАСОВ ЗА ОПИТИТЕ НА БОРИСОВ ДА ОТРЕЧЕ ИЗРЕЧЕНОТО СРЕЩУ НИНОВА

Изборни машинации белязаха вота в Галиче

Павлета ДАВИДОВА

СХЕМАТА „МАМА, ТАТКО И АЗ", КОЯТО СЕ ВИХРИ НА НАЦИОНАЛНО НИВО, ВЕЧЕ РАБОТИ НА ИЗБОРИ И ПО МАЛКИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА, ВЪЗМУТИ СЕ КИРИЛ ДОБРЕВ

Снимки Емилия КОСТАДИНОВА

Изборни машинации, в които замесен се оказа Георги Кръстев Георгиев, баща на гербаджийски депутат, белязаха частичния кметски вот във врачанското село Галиче. Още преди официално да е приключил изборният ден, в мрежата се появи протокол от затворена секция, в който обаче като край на изборния ден е посочен 20.15 ч. Председател на въпросната подвижна секция е бащата на депутата от ГЕРБ Красен Кръстев.

"За пореден път имаме нагъл и арогантен случай на газене на изборните правила. Схемата "Мама, татко и аз", която се вихри на национално ниво, вече работи на избори и по малките населени места", коментира казуса зам.-председателят на БСП Кирил Добрев. "Човекът от голямото "добрутро" решава, че към 17.30 часа изборният процес е приключил. Отваря урната, преброява бюлетините и записва гласовете. На протокола записва 20 часа, а час на попълване на протокола - 20.15 часа", разказа той. Добрев подчерта, че това е грубо нарушение на Изборния кодекс. Затова и в прокуратурата е подаден сигнал срещу бащата на гербаджийския депутат.

Във въпросната секция 52 души са упражнили правото си на глас. 44 са подкрепили ГЕРБ, трима БСП, има глас за Патриотите и 4 невалидни бюлетини. За сравнение как тази секция може да е повлияла на изборния ден Добрев цитира резултатите в цяло Галиче - 388 гласа за БСП, 369 - за ГЕРБ, 141 - за Патриотите.

Зам.-председателят на БСП отбеляза, че секцията, оглавявана от гербаджийския депутат, е подвижна - "едни хора обикалят други хора, уж с основанието по-лесно да упражнят правото си на глас". Той призова журналистите да проверят дали в предходни години е имало подобна подвижна секция в Галиче и колко хора са се възползвали от подобна услуга. Той направи паралел между 52-ата избиратели в секцията на Галиче и тези в областен град като Силистра, където в подобна СИК гласуват между 12 до 20 човека, а в Гоце Делчев са 8-9 души.

"Галиче е олицетворение как ГЕРБ правят и печелят избори 10 години, но вече с "нови, иновативни политики", както казва Мария Габриел. Нови и иновативни политики се прилагат и тестват първо в изборния процес", възмути се зам.-председателят на БСП.

Междувременно стана ясно, че от петте населени места, в които БСП участва със свои кандидати за кметове, на четири е първа сила и отива на балотаж. Само на две места вторият тур е срещу гербаджийски номинации. Следващата неделя за кметове от левицата се борят Митко Антонов в община Макреш, Костадин Куртев в с. Лясково, Веселин Тушанов в с. Галиче и Николай Димов в с. Беден.

БСП е внесла в прокуратурата сигнал срещу председателя на СИК в Галиче Георги Кръстев Георгиев заради нередностите в подвижната секция и неверния протокол

СЕМЧИНОВО СИ ИЗБРА КМЕТА ПОД ГАРАНЦИЯ

Частичните избори в септемврийското село Семчиново бяха спечелени от независимия кандидат Пламен Темелков. Вотът доведе до специфичен казус - до него се стигна, след като ВАС прекрати предсрочно кметския мандат на Темелков заради 4-месечен престой в испански арест с обвинение за сводничество. От края на миналата година той е на свобода под парична гаранция, което му позволи да се кандидатира за кмет и отново да спечели изборите.

Темелков е получил 666 действителни гласа от 1188 гласували. Опонентът му Димитър Джамов, издигнат от ДПС, събира с 200 гласа по-малко. Джамов смята, че е недопустимо хора като Темелков да бъдат допускани до избори.

Първия си мандат през 2015 г. осъденият кмет спечели едва с 19 гласа. Местните излязоха на протест и още тогава изразиха съмнения, че има нечисти бизнес дела. Те го заподозряха, че е "купил" изборите, и настояха да докаже имотното си състояние, както и с какво се занимава.

ГЕРБ нарочиха Ерменков за тероризъм

Павлета ГЕОРГИЕВА

От ГЕРБ нарочиха Таско Ерменков за провокация и го заподозряха в тероризъм и заблуждаване заради статус в социалните мрежи. Както ДУМА писа, народният представител от БСП алармира, че е получил сигнали, според които водата в София е негодна за пиене. Според управляващите с въпросите си за евентуална отровна вода Ерменков е предизвикал сериозна обществена опасност, а твърденията му са поставили в страх и заблуда 2 млн. души. ГЕРБ внесоха в прокуратурата сигнал срещу социалиста. "Създаването на смут и страх е специална цел на деянието тероризъм. Затова сигналът е по членове 326 и 108а от НК, които касаят именно разпространяването на неверни твърдения с цел тероризъм", обясни Данаил Кирилов и добави, че по закон наказанието за тероризъм е от 5 до 15 години. Според него главният прокурор може да поиска имунитета на Ерменков. Той не пропусна да наблегне и на "агентурното му минало". От ГЕРБ искат депутатската оставка на Ерменков.

Зам.-председателят на БСП Кирил Добрев обясни, че казусът ще бъде обсъден днес от ИБ на БСП. Добрев обаче е провел разговор с Ерменков, прочел е и поста, в който има само въпроси. Народният представител уверил, че е бил сезиран от служители в Столичната община и РИОСВ. Добрев е разбрал, че ДАНС и полицията също имат такива сигнали от седмици. "Работата на един народен представител е да задава въпроси. Ако не бяха такива въпроси, нямаше да разберем, че има проблеми с водата в Хасково и Първомай. Всеки може да иска оставката на когото си поиска", заяви Добрев. За да се прикрият изборните резултати от вчера, ще се обяви и извънредно положение, иронично бе той по повод на гербаджийските обвинения за тероризъм.

На 8 октомври продължава делото на Борисов срещу Нинова

Политиците ще бъдат принудени да бъдат цивилизовани в поведението си, защото иначе няма да им стигнат субсидиите, за да се разплащат с обезщетенията за нещата, които са наговорили, прогнозира адвокат Георги Атанасов

Павлета ДАВИДОВА

За 8 октомври е насрочено следващото заседание по делото, в което Бойко Борисов и Корнелия Нинова си разменят обвинения за клевети. Искът на Борисов е за 26 000 лв., а на Нинова - за 30 000 лв.

Свидетелски показания вчера дадоха шефът на пресцентъра на ГЕРБ Никола Николов и съветничката на премиера Десислава Замфирова, които обясниха, че лидерът на ГЕРБ се почувствал омерзен и обиден, след като чул от Нинова "Крадецът вика "дръжте крадеца". Шефът на кабинета на лидера на БСП Асен Марков и съветничката й Бояна Бозаджиева пък разказаха за последствията, след като Борисов определи Нинова като "г-жа Лъжа" и й приписа членство в СДС, както и епитета "диктатор".

Замфирова дори видяла в очите на Борисов "омерзението" от думите на Нинова. Според Николов шефът му се засегнал не само защото били отправени обидни думи към него като личност, а и към позицията, която изпълнявал като политически лидер, включително и за името му като бивш главен секретар на МВР и премиер. Пиарът даде назад кой администрира профила на Борисов в интернет и почти се отрече от показанията си по делото на Елена Йончева срещу шефа му, когато призна, че не премиерът пише фейсбук статусите си.

Бозаджиева свидетелства, че Нинова била стъписана, след като я нарекли "г-жа Лъжа" в момент, в който се борела за доверието на хората. Пиарката и Марков разказаха как голяма част от предизборните срещи на лидера на БСП преминали в опровержения на клеветите на Борисов. Бозаджиева цитира два случая, в които премиерът използва епитета - в Айтос и в София. На един от записите присъства бившият екоминистър Ивелина Василева, адвокатите на Борисов поискаха тя да се яви като свидетел и съдът уважи молбата им.

Един от адвокатите на Нинова - Георги Атанасов, коментира, че делото е интересно, защото след него ще стане ясно дали политиците ще спрат да употребяват този "изразен арсенал". Според него медиите допълнително "възпаляват средата". В коментар защо политиците не си взимат урок от осъдителните дела в подобни казуси, той заяви, че или "не вдяват за какво става дума, или санкциите са малки, което би могло да се поправи, ако съдът вдигне обезщетенията".

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

МБАЛ „Тутракан“ осъди три пъти касата за надлимитна дейност

Болници продължават да търсят неизплатените им средства, но надзорът налага нови ограничения

Аида ОВАНЕС

Многопрофилната болница за активно лечение “Тутракан” АД осъди НЗОК по три дела за надлимитна дейност за март и за декември 2016 г., научи ДУМА от Центъра за защита на правата в здравеопазването. По едното дело НЗОК е осъдена да плати на лечебното заведение 26 793 лв., по другото - 33 815 лв., а по третото - 38 615 лв. НЗОК трябва да поеме и законната лихва за просрочието и всички съдебни разноски.

В мотивите на съда пише: “При извършени и отчетени от изпълнителя случаи, извън случаите на спешна диагностика и лечение на пациенти, на стойност, надвишаваща определената месечна стойност в приложение 2 към договорите с НЗОК, в писменото уведомление до директора на РЗОК, изпълнителят на болнична медицинска помощ посочва причините за допускане извършването на такива хоспитализации”. Това означава, че дори не е необходимо да се аргументира искането, коментират от ЦЗПЗ. Две от трите решения вече са потвърдени от Апелативния съд-Варна, който предстои да се произнесе по жалбата на НЗОК и по третото.

През май и болница “Св. Марина” осъди НЗОК за надлимитна дейност за юни 2016 г. на обща стойност 448 390 лв. главница и 20 717,11 лв. лихва за просрочието плюс разноските по делото. Още през юли 2016 г. пловдивската МБАЛ “Тримонциум” осъди НЗОК за неизплатена надлимитна дейност за март 2015 г.

ДУМА припомня, че още в началото на т.г. най-малко 10 болници в страната заведоха съдебни искове срещу касата за неизплатени средства за извършена дейност по лечение на болни. Това стана след окончателното решение на ВАС, което отмени болничните лимити, наложени с решение на Надзорния съвет на НЗОК през 2015 г. Тогава от БЛС призоваха болниците да потърсят правата си в съда. От НЗОК пък обявиха, че решението на ВАС няма правни последици за тях.

Въпреки съдебните решения миналата седмица Надзорният съвет на НЗОК пак определи лимити на болниците, като ги обвърза с броя легла. От ЦЗПЗ обясняват, че ако дадена болница има 5 легла с III ниво на компетентност, може да отчете 5 болни, но само ако клиничните пътеки, по които са лекувани, отговарят на III ниво на компетентност. Ако пътеката изисква I или II ниво, НЗОК няма да плати лечението. Досега НЗОК плащаше за всички болни, стига общият им брой да не надхвърля общия брой легла.

Междувременно от годишния финансов отчет на НЗОК за 2015 г. стана ясно, че тя е приключила годината с излишък от 13 724 000 лв., докато през същата година е дължала на болниците над 52 млн. лв. за надлимитна дейност.

Коментар на стр. 7

Болниците в Ловеч и Враца продължават с протестите

Врачани блокираха за кратко едното платно на главен път Е-79 в посока Враца-Мездра в неделя вечер. В протеста се включиха над 100 автомобила, които за близо 30 мин. затрудниха движението и в двете ленти на международния път. Акцията бе поредният протест срещу тежкото състояние на болницата в областния град. Хората се заканиха, че ако не се вземат мерки, демонстрацията ще е генерална репетиция за цялостното блокиране на пътя, което ще направят на 1 и 2 юни, когато се очаква за Ботевите тържества във Враца да пристигнат много официални лица.

Протестиращите настояват всички държавни и общински болници от търговски дружества да бъдат преregистрирани в лечебни заведения, финансирани от държавата. Хората възнамеряват да представят всичките си искания на президента Румен Радев. Те ще го помолят да сезира Конституционния съд за неспазване на Конституцията в сферата на здравеопазването.

Над 200 граждани от Ловеч и медици от болницата излязоха отново на протест и блокираха движението по пътя София-Варна в района на пътен възел Абланица. Те настояват държавата да предприеме адекватни мерки за излизане от тежкото финансово състояние на болницата. В края на миналата седмица недоволните пратиха писмо до министъра на здравеопазването и областния управител на Ловеч, в което настояват за сформиране на кризисен щаб, който в 14-дневен срок да определи статута на болницата. Ако искането не бъде изпълнено, на 1 юни лекари от възлови отделения в лечебното заведение ще подадат оставки, което ще блокира работата на ловешката болница. Медиците искат оставката на зам.-министъра на здравеопазването Жени Начева, защото не може да се справи с проблемите на закъсалите лечебни заведения. Те предупреждават, че протестите ще продължат до разрешаването на проблема.

Вчера следобед стана ясно, че дължимите заплати за периода февруари-април в МБАЛ “Христо Ботев” и МБАЛ “Проф. д-р Параскев Стоянов” са общо 1 873 113 лв., а премиерът Борисов разпоредил на министрите на финансите и на здравеопазването да предложат механизъм, който да гарантира редовното изплащане на възнагражденията на медицинския персонал в болниците във Враца и в Ловеч, въпреки наложените на лечебните заведения запори от кредиторите им. След анализите на МЗ и МФ, в сряда здравният министър ще предложи на заседанието на кабинета необходимите средства за разплащане на просрочените задължения за възнаграждения и осигуровки, съобщиха от правителствената пресслужба.

Диплома за основно образование на Андрей Венциславов Пенжуров - серия 0-16, номер 020658, издадена на 30.06.2016 г. - невалидна.

ГЛАВНИЯТ АРХИТЕКТ НА СОФИЯ НЕ Е ВИКАН В ПРОКУРАТУРАТА ЗАРАДИ НЕБОСТЪРГАЧ

През миналата година принудително са премахнати 48 строежа, от тях 17 незаконни постройки и 31 опасни сгради, отчете Здравков

Главният архитект на София Здравко Здравков не е викан в прокуратурата заради бъдещия небостъргач в кв. “Стрелбище” и е разбрал от медиите, че прокурор от Софийската апелативна прокуратура е образувал наказателно дело срещу него. Казусът стана известен в края на миналата седмица и е заради отказа на Здравков да изпълни съдебно решение и да одобри строежа на небостъргача.

Строителната фирма НИКМИ иска да построи 150-метрова сграда в градинка, като през 2009 г. теренът е отреден за озеленяване. В полза на инвеститорите е решение на ВАС, с което задължава Здравков да издаде разрешение, но той отказва.

Внесли сме в съда искане за обявяване на решението на ВАС за нищожно, каза Здравков по време на отчета си за втората година на поста. Той посочи и че в имота има 61 дървета, които ще трябва да бъдат отсечени, ако в него ще се строи. За това обаче се изисква разрешение от общината.

Здравков обяви, че очаква много труден дебат в Столичния общински съвет, когато ще се гласува предложената наредба за преместваемите рекламни обекти в София. Предложението е за сериозно намаляване на местата за реклама в града - витрини, билбордове, брандиране по фасади. Предвижда се и двойно намаляване на времето за поставянето на такива обекти - от 10 на 5 години. Главният архитект каза, че е наясно с критиките от представителите на бизнеса за предложенията, но според него е по-важно градът да не прилича на битпазар.

Цацаров започва проверки и на пътните знаци

Върховната административна прокуратура започва мащабна проверка на пътните знаци и маркировка в страната, съобщиха вчера от държавното обвинение. След като през март стана ясно, че над две трети от пешеходните пътеки не отговарят на законовите изисквания и трябва да се коригират, сега ще се инспектира сигнализацията по пътищата. Подобно на случая със “зебрите” и тази проверка е с двумесечен срок. Възложена е на АПИ и общинските кметове.

“При реализиране на проверката от ВАП се акцентира на наличието и видимостта на пътните знаци и на другите средства за сигнализиране. При установяване на конкретни случаи на ограничаване на възможността за възприемане на пътните знаци, на отделните видове табели и т. н., от посочените оправомощени органи се предприемат мерките, изискуеми от закона. Освен това при проверката е нужно да се установи съответствието на пътната маркировка с нормативните условия, като при отклонения от тях следва спешно да се поднови”, посочват от ВАП. Целта е сигуряване на необходими предпоставки за безопасно и удобно движение по републиканските и общинските пътища, особено в летния период на засилено използване.

Преди пет месеца главният прокурор Сотир Цацаров възложи на МВР и МРРБ проверка на законността на пешеходните пътеки. Единственият резултат от нея беше нареждането да бъдат премахнати цветните “зебри”, тъй като не фигурират в нормативната уредба. Редица кметове обаче продължават да протакат изпълнението на указанието.

EUR: 1.95583 | GBP: 2.23166 ⇩ | USD: 1.66326 ⇧ | CHF: 1.66411 ⇧

ДУМА

ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Омбудсманът пита КЗК за картел при розоварите

Омбудсманът Мая Манолова ще сезира Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) по подозрение за наличие на картелно споразумение в отрасъла на розопроизводството, което по думите ѝ убива конкуренцията и сваля цените. Това съобщи самата Мая Манолова при среща вчера на масива между гр. Сопот и гр. Карлово с местните производители на маслодайна роза, които се оплакаха от ниската цена за изкупуване на продукцията им.

Според омбудсмана е много притеснителен фактът, че седмици преди активното предаване на розовия цвят и преди кампанията се изяснява каква ще бъде цената, както и обстоятелството, че тя е еднаква за всички дестилерии и розопроизводители, без оглед качеството на розовия цвят.

Манолова заяви, че е разговаряла и с ръководството на Националната агенция за приходите да започнат проверки на прекупвачите, които изкупуват на цена под 2 лв., а при установени нарушения да бъдат налагани сериозни санкции. Тя каза, че е крайно време държавата да създаде правила за бранша, като приеме в най-кратки срокове проект на Закон за розата, както и да се намеси срещу вноса на продукти, които замърсяват и компрометират българското розово масло. По-късно омбудсманът се срещна и с розопроизводителите от община Стрелча, които заплашват с поредна блокада на пътя към гр. Панагюрище.

Снимка ПРЕСЦЕНТЪР НА ОМБУДСМАНА

Вчера Манолова се срещна с производители на маслодайна роза

Близо 35% спад на чуждите инвестиции

През първото тримесечие на годината в българската икономика са вложени 180 млн. евро инвестиции, което е с близо 35% по-малко за същия период на миналата година, показват предварителните данни на БНБ. През март от страната са изтекли 140 млн. евро като дялов капитал. Според статистиката инвеститорите, които изтеглят най-големи суми от българския пазар през първото тримесечие, са от Унгария и Италия - съответно 103,8 млн. евро и 43 млн. евро.

Вложенията в недвижими имоти рязко намаляват

Секторът, който е привлякъл най-много чужди инвестиции, е преработващата промишленост - близо 250 млн. евро през първите три месеца на 2018 г., като година по-рано сумата е била 100 млн. евро. Основен източник на чужди капитали за българската икономика през първото тримесечие е Русия с нетни вложения от 117 млн. евро, като така измества досегашния лидер Великобритания (37,3 млн. евро). Вложенията са под формата на дългови инструменти. На второ място се позиционира Холандия с нетна сума от 64,7 млн. евро, като зад парите вероятно стоят български капитали или средства от други държави предвид либералния данъчен режим на държавата. На трето място е Германия с 57,9 млн. евро инвестиции в страната.

Приливът на капитали в страната от началото на годината се дължи основно на инвестиции под формата на дългови инструменти. Стойността им надхвърля 320 млн. евро, което е два пъти повече от 2017 г. Най-голяма част от чуждите инвестиции се насочват към преработващата промишленост - цели 248 млн. евро от началото на годината според данните на БНБ. През периода януари - март на 2017 г. сумата възлизаше на 100 млн. евро. Така секторът измества миналогодишния фаворит - търговията, която сега отчита прилив на капитали от 114 млн. евро.

От друга страна, инвеститорският интерес към финанси и имоти значително отслабва тази година. Сектор финанси и застраховане е регистрирал отлив на инвестиции в размер на близо 226 млн. евро при 25 млн. през 2017 г. В имотния сектор сметката излиза на плюс с едва 5,6 млн. евро през първите два месеца, което е спад с 82% на годишна база.

Британци с интерес към концесия на летище София

Летището има потенциала да бъде основният двигател в превръщането на София в едно от най-добрите места в света за живеене, работа и бизнес

Един от водещите британски летищни оператори - "Манчестър Еърпорт Груп", проявява интерес към концесията на летище София. Това стана ясно по време на прием на Българо-британската бизнес асоциация (ББББА) на тема "Ролята на летищата в стимулиране на регионалния и икономически растеж". "Силно вярваме, че директните полети водят до стимулиране на пътникопотока, растеж в икономиката и входящия и изходящия туризъм. В това отношение София като европейска столица не трябва да разчита на маршрутите на съседните хъб летища, а се нуждае от свои собствени директни маршрутни връзки, които значително ще допринесат за икономическото развитие на региона и страната, както и ще създадат много работни места за жителите на София и съседните населени места", заяви Греъм Фъргюсън, директор "Корпоративно развитие" в "Манчестър Еърпорт Груп".

Според експерта летището има потенциала да бъде основният двигател в превръщането на София в едно от най-добрите места в света за живеене, работа и бизнес. Компанията "Манчестър Еърпорт Груп" бе спрягана за един от кандидатите при предишната процедура. Именно по настояване на британците правителството удължи срока за подаването на оферти, преди в крайна сметка търгът да бъде прекратен.

През януари транспортният министър Ивайло Московски внесе яснота относно намеренията на правителството да рестартира концесията на летище София. Впоследствие Московски прогнозира, че тя ще започне до края на българското европредседателство. Концесията на летище София бе спряна от служебното правителство на Огнян Герджиков. В държавния бюджет обаче третият кабинет на Бойко Борисов записа, че до края на 2018 г. ще бъде подписан концесионният договор. Заложеният еднократен приход от евентуалното отдаване на летището на нов оператор е в размер на 480 млн. лева.

Теменужка Петкова: Има няколко кандидата за АЕЦ „Белене"

Има заявен интерес от няколко инвеститора - Framatom, която е част от холдинга на EDF, френската Areva и китайската CNNC, към втора ядрена централа у нас, каза вчера пред bTV енергийният министър Теменужка Петкова. По тази причина тя е оптимист, че процедурата за избирането на стратегически инвеститор ще бъде успешна.

През миналата седмица правителството внесе в Народното събрание доклад в три възможни варианта за изграждането на АЕЦ "Белене". Първият е да не се прави нищо с активите и пасивите на проекта, което означава загуба на 3 млрд. лева, вложени в него. Вторият предвижда продажба на оборудването. Теменужка Петкова каза, че подобни опити вече са правени, но призна, че е почти невъзможно да се случи. Третият вариант е строителство на АЕЦ "Белене". Няма как това да стане като държавен проект, защото НЕК няма нужните средства, а и още през 2004 г. беше предвидено да се търси стратегически инвеститор, каза Петкова.

При изцяло частен проект за втора ядрена централа ядреният риск остава за България и затова този вариант не е много удачен, посочи още енергийният министър. Най-оптималният вариант е държавата чрез НЕК да участва с апортна вноска на активите - материални и нематериални, и да бъде привлечен стратегически инвеститор. Това ще стане без държавни гаранции и дългосрочни договори за изкупуване на енергията, а надеждата е, че апортната вноска ще даде поне блокираща квота на НЕК в проекта. Петкова обясни още, че вариантът АЕЦ "Пакш 2" не е удачен за България, защото той предвижда целеви кредит от Русия, което означава ангажимент на държавата, което се отхвърля у нас.

ПАРНОТО В СОФИЯ ПОСКЪПВА С 4% ОТ ЮЛИ

"Топлофикация София" е предложила на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) да одобри повишаване цената на парното и топлата вода от юли с около 4%. Това става ясно от думите на ръководителя на дирекция "Експлоатация" в столичното дружество инж. Боян Паунов. Ако цената бъде одобрена, тя ще важи за новия регулаторен период, който започва от 1 юли и е до 30 юни 2019 г. През миналата година цените на услугите на столичната топлофикация поскъпнаха с 20%. "Под 4% е предложението за увеличение на цената на топлинната енергия. Сегашното увеличение на цената на газа, ще даде отражение вече на предварително зададен модел в КЕВР и единствено регулаторът може да каже каква ще бъде цената", коментира Паунов.

Както вече стана известно, "Булгаргаз" предложи поскъпване на синьото гориво с 16% от юли. Поскъпване ще има и на природния газ, парното и топлата вода. Като фактори за това председателят на КЕВР Иван Иванов посочи високите цени на синьото гориво, което България внася, и поскъпването на петрола на международните пазари. Както много пъти Иванов е обяснявал, поскъпване от над 5% на газа се отразява в цените на парното.

Коментар на стр. 7

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

ДИМИТЪР ДАНЧЕВ:

Шумно рекламираното от ГЕРБ е-управление е мираж

Томислав Дончев се превръща в идеолога на дигиталната корупция у нас, смята депутатът от „БСП за България“

Интервю на Юлия КУЛИНСКА

ДИМИТЪР ДАНЧЕВ е роден в София. Завършил е столичната немска езикова гимназия “Константин Гълъбов”. Има бакалавърска степен по международни отношения в УНСС. Завършва и Висшия икономически университет във Виена, специалност бизнес администрация. Работил е като управител на частна фирма.
Данчев е бил председател на РС на БСП в столичния квартал “Подуяне”. Депутат от 44-то Народно събрание от “БСП за България”, избран от 24 МИР София. Член е на парламентарните комисии по икономическа политика и туризъм и по транспорт, информационни технологии и съобщения.
Владее английски и немски. Семеен, с едно дете.

□ *Г-н Данчев, в средата на януари отправихте питане до вицепремиера Томислав Дончев докъде е стигнало правителството в разработените хоризонтални компоненти на електронното управление и за ускореното им внедряване в администрациите. Има ли отговор и какъв е той?*

- Да, на 19 януари т.г., заедно с колегите ми от ПГ “БСП за България” Георги Свиленски и Кристиан Вигенин, се поинтересувахме какво се случва с шумно рекламираното от кабинета електронно управление. В резултат на питането получихме доклад от г-н Дончев. И той обаче, като подобни доклади, съдържаше суха статистика или множество описания, без никаква конкретна информация. И естествено никой не му обърна особено внимание, докато не чух в началото на този месец в телевизионно предаване как г-н Дончев за пореден път се опита да ни убеди в успехите на правителството във въвеждането на е-управление у нас. Той се оправда, че “е-управлението не е като светването на коледната елха и затова не може да се очаква да стане на някаква конкретна дата следващата година”.

Това изречение за мен ясно показа, че г-н Дончев ще продължава да разтяга въвеждането на е-управление като локум, обещавайки ни, че ако харчим постоянно пари за него, някой ден светлината му ще изгрее и у нас.

□ *Какъв е вашият коментар на написаното в доклада и на изказаното от вицепремиера признание?*

- От бързия прочит на доклада остава впечатлението, че той е един “откровен поглед” на постигнатото в електронното управление за последните 10 години. При малко по-внимателен прочит обаче се забелязва, че посочените “хоризонтални компоненти” всъщност са готови от 4-5 години, но, просто никога не са работили. С искрена надежда авторът на доклада говори за тези компоненти в бъдеще време и с изрази от вида “ще бъдат използвани”, “трябва да”, “предвижда се” и т.н.

За описанието на представените 9 “хоризонтални компонента” на е-управление, изградени с държавни или европейски средства, са използвани определенията “информационни”, които показват какво е трябвало да се постигне, но не е, и пожелателни, т.е. какво би трябвало да се случи в бъдеще. Докладът е лишен от обичайния патос на вицепремиера, с който защитава обществото от “нежелаещата да се реформира администрация”, “от властващия на гишето чиновник” и от “аналоговите политици”.

В доклада се твърди, че е създаден портал за достъп до електронни административни услуги. Но, за съжаление, това към момента не се случва. Но в бъдеще към него “следва” да се присъединят всички портали на администрациите, предоставящи такива услуги.

В доклада на г-н Дончев надлежно е описана и “система за е-плащане”, която също не се използва. Трябва да отбележим, че подобна услуга се предоставя още по времето когато информация се обменя с хартиени документи. При нея искането за паричен превод от ВиК, енергоснабдяване, ТЕЦ и т.н., се изпраща директно на банката и така се стартира извършването на паричния превод. Сега, при дигитализация на административната дейност, изведнъж се измисля някакъв посредник в лицето на тази абсолютно ненужна “Система за е-плащане”. При това ние, потребителите, трябва да се регистрираме в нея, за да извършим плащането, трябва да влизаме в нея и да извършваме абсолютно ненужни действия, а след това естествено трябва да минем и през паричния оператор, за да стартираме самия превод.

Питам се кому ли е нужно това? Отговорът ми може да бъде само и единствено на ГЕРБ, защото така се измисля отделна, макар и ненужна система, за която са прахосани и ще се прахосат още милиони.

> **Системата трябва да бъде полезна както за гражданите, така и за администрацията, но това очевидно не се желае**

> **Вицепремиерът ще продължава да разтяга въвеждането на е-управление като локум, обещавайки ни, че ако харчим постоянно пари за него, някой ден светлината му ще изгрее и у нас**

В една от точките на доклада е показана схема, която с наивността си може да се сравни само с безхаберието на тези, които са поръчвали отделните й, както бе посочено по-горе, неработещи хоризонтални компоненти на електронното управление. Как от отделни сгрешени и неработещи компоненти ще се направи едно работещо цяло? Дали някой не разчита да инвестира много пари зад тази схема? Все въпроси, на които очевидно не се търси адекватен отговор.

□ *Кои са основните проблеми, според вас, които не намират решение в предлаганата система на е-управление?*

- Проблемите, за които не се предлага решение, са поне четири. Не е ясно за кого се изгражда електронно управление, как ще бъде реализирано то, и какви средства ще трябва да бъдат отделени за всяка определена администрация.

Не се предлага решение как ще бъдат принудени генериращите над 80% от административните услуги у нас общински администрации да преминат към съмнителните решения на централно равнище и защо да го правят.

Няма разчети какви средства от бюджета в бъдеще са необходими, за да бъдат поддържани и развивани съществуващите системи на централно ниво, след като бъде изградена в цялост настоящата визия на правителството за електронно управление.

И не на последно място, няма отговор какви ще бъдат последствията от въвеждането на електронно управление за служителите в администрацията на всички нива.

Няма съмнение, че с решение на Министерския съвет могат да се задължат всички администрации да се регистрират в една или друга бутафорна система. Но със решение не може да се накара системата да започне да работи. Тя трябва да бъде полезна както за гражданите, така и за администрацията ни, но това очевидно не се разбира и не се желае.

□ *Управляващото мнозинство в НС категорично отказа да приеме предложението на “БСП за България” да се задължи Томислав Дончев да изготви подробен план за изграждане на е-управление.*

- Да, така е. Планът, за който ние настоявахме, следваше да посочва видовете системи и дейности по тяхното внедряване за всички администрации на централно, областно и общинско ниво. Да даде времева прогноза за дигитализация на административните услуги в реално използваема форма. Да даде пълна схема за финансиране на дейностите по изграждане на е-управление, включваща и дейностите в общинските администрации.

Далеч по-цинично от всичко, казано дотук, обаче, звучи написаното в т.3 на доклада на г-н Дончев “Нормативни пречки за използване на хоризонталните компоненти от административните органи”. “В резултат на направения анализ може да се направи заключение, че за внедряването на хоризонталните компоненти е необходимо действащото законодателство да бъде приведено в съответствие със съществуващата нормативна уредба в областта на е-управлението”. Очевидно е, че вицепремиерът е добре запознат, че представените от него системи реално не работят, но за сметка на това сега отговорността се прехвърля на нормативната уредба. Нима специалистите, които са поръчвали продуктите, разгледани по-горе, не са знаели за проблемите? И, ако се смени нормативната уредба, дали програмите сами ще заработят, или ще трябва да се вложат още неколкостотин милиона? А това са мащабни корупционни планове.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

ЕВГЕНИ ГАВРИЛОВ

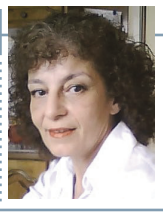
За вълка и агнето

Фактът, че от началото на юли се задава поредното поскъпване на топлоенергията, не е новина. Хората отдавна претръпнаха към подобни "изненади". Още през април Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) публикува в интернет исканията на топлофикациите за промяна на тарифите. От тях стана ясно, че парното в София, където най-много хора разчитат на този вид отопление, може да поскъпне с 4%. В неделя шефове от "Топлофикация София" даваха информация за ремонтите през лятото и само потвърдиха това искане. От изявленията става ясно, че най-голямо увеличение на цените искат габровската топлофикация - над 60%, и дружеството в Разград - 32%. От Плевен предлагат 13% увеличение, във Варна - 24%, а в Бургас - 19%. Предложенията на останалите топлофикационни дружества са в рамките от 13 до 25%.

70% от разходите за производство на топлоенергия са свързани с природния газ и основното обяснение за задаващите се нови цени е искането на "Булгаргаз" синьото гориво да поскъпне с 16%. Не е трудно да се прогнозира какво ще стане оттук нататък. Регулаторът ще действа на принципа и вълкът сит, и агнето цяло. Ще разреши поскъпване на газа, но с по-малко от 16%. След това и претенциите на топлофикациите ще бъдат частично удовлетворени. Затова и парното в София ще поскъпне с по-малко от 4%.

Проблемите тук са други. КЕВР продължава да работи като регистратор на претенции, а не като регулатор. Освен това в енергетиката има натрупани големи дисбаланси. Те могат да се решат само с политическа воля, а тя в момента липсва. А за социално чувствителен сектор като парното трябва да има формула, според която при сериозна промяна в цената на газа нагоре или надолу - тарифата за топлото автоматично да се увеличава или намалява. Досега някога парното да е поевтиняло, когато падаше цената на газа?

Дебелокожие

АИДА ПАНИКЯН

Неотдавна ВАС отмени болничните лимити. Не че и преди не знаехме, че са извън закона, но друго си е съдът да се произнесе. Ефектът на доминото се отприщи и болниците вкупом започнаха да съдят НЗОК за неизплатената надлимитна дейност, а осъждането на осигурителния фонд се улесни. Иначе здравните власти вече са наясно, че не може безнаказано да измислят псевдоправила, които да ограничават медицинската дейност на лечебниците и да ограничават достъпа на гражданите до здравна помощ. Такава е логиката. Логиката на едно цивилизовано общество и знаещите правилата за организиране на съвременна държава. Но не и у нас. Въпреки съдебното решение, въпреки заведените и спечелени дела надзорът на касата под ръководството на зам. здравния министър измисли нова форма на лимитиране за болниците. Вместо да измисли правила за по-добра профилактика, та болестите да се откриват порано и хората да не стигат до болница. Как да наречем този акт? Дебелокожие, гьонсуратлък...

Примерите, взети от настоящите управляващи, са много. Иначе ПР акциите са на ниво. Само че никой не прави сметка колко обществото плаща за безумните решения за пестене на пари на Надзорния съвет на НЗОК или на МЗ. Да, същите надзорници, същият министър Петър Москов и приемниците му, които измислиха лимитите и "спестиха" на касата 52 млн. лв. от неплатената работа на болниците. Само че сега тези пари се връщат с лихвите плюс съдебните разходи. Откъде идват парите? Елементарно, Уотсън - от осигурителните вноски на всички ни. Които плащаме, но получаваме в замяна едното нищо.

А, и още нещо: бедни, бедни болници, ако управляващите от ГЕРБ ви "дават" пари за заплати след заканата на Бащицата, не се радвайте! Ще ви одерат кожата после за дадените няма и два милиона за "семки и бонбонки".

Извънредно...

От стр. 1

Управляващите така са се вкопчили в сладостта на властта, че видимо не са готови да се откажат от нея. Виждахме какви ли не номера в опит да я спечелят, задържат и... асфалтират. То не бяха чували с бюлетини, носени от "загрижени" депутати, то не бяха печатници, скандали, обвинения, странно изглеждащи изборни протоколи... И всичко за едното парламентарно мнозинство. Но все пак, друго си е да имаш свой Крал Слънце, макар да не е с френско потекло и да не се казва Луи!

За 10 години машината за правене на избори на ГЕРБ обаче взе да се амортизира. Взеха да изпадат разни гайки, иначе казано - калпави издънки на ГЕРБ се сдобиха с дела за какво ли не. За капак на всичко, на хората сякаш им писна да ги правят на луди калинки и взеха да изричат на глас недоволството си. Някои дори се осмелиха да покажат свидетелства за манипулации - на общински сделки, дори и на изборни книжа и резултати. Пример за подобен казус е и прословутият протокол от подвижната изборна секция в Галиче. Да се чуди човек как в това малко село има толова много грижа за хората, затруднени да гласуват. ГЕРБ на крака до всеки са готови да ходят, за да си осигурят гласовете, 44 от 52 - видимо успешно усилие. И точно тогава един гербаджийски татко да забрави да се подсигури и издъни работата с манипулация на протокола! Дребно недоглеждане или поредната наглост гербаджийска? И сами може да си отговорите... И въпреки тази грижа за хората гербаджийският депутат остана втори в Галиче, представяте ли си?

Извънредно е положението - ГЕРБ губят почва под краката си. Извънредно нервни и ядосани стават. Внимавайте - може пък утре вие да сте следващият терорист или рушител на държавността. Но пък съдбата обича смелите...

Датата 22

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ. Конвенцията за биологичното разнообразие е отворена за подписване на 5 юни 1992 г. в Рио де Жанейро. Влиза в сила от 29 декември 1993 г. и е решено тази дата да се отбелязва като Международен ден на биологичното разнообразие. През декември 2000 г. Общото събрание на ООН гласува промяна и празникът се отбелязва на 22 май.

1856 - В МОСКВА Е ОТКРИТА ТРЕТЯКОВСКАТА ГАЛЕРИЯ. Днес тя съдържа една от най-големите и значими колекции на руското изобразително изкуство. Галерията разполага с над 130 000 произведения на живописта, графиката и скулптурата. Създадена е от руския търговец и меценат Павел Третяков (1832-1898) със съдействието на брат му Сергей Третяков (1834-1892). От 1856 г. Павел започва да събира художествена колекция, която през 1892 г. дарява на Москва. Галерията била наречена Московска градска галерия на Павел и Сергей Третякови. Тогава колекцията наброявала 1276 картини, 471 рисунки и 10 скулптури на руски творци, а също и 84 картини на чужди майстори.

1906 - БРАТЯТА РАЙТ ПАТЕНТОВАТ ПЪРВАТА "ЛЕТЯЩА МАШИНА". Документирано първата машина, която самостоятелно се отделя от земята и прави хоризонтален полет, се нарича "Флайер" и е построена в САЩ от братята Орвил и Уилбърт Райт. На 17 декември 1903 г. в 10,35 ч. в Северна Каролина, при мразовит вятър, достигащ 12 м/с, "Флайър" прелита във въздуха 12 секунди и изминава 39 м. През този ден братята извършват общо четири полета, най-дългият от които трае 59 сек. с дължина 279 м. "Флайър" представлява биплан с общо тегло 340 кг. Двигателят е четиритактов, с мощност 12 к.с.

1947 - САЩ ОТПУСКАТ НА ГЪРЦИЯ И ТУРЦИЯ 400 МЛН. Щ.Д. СЪГЛАСНО ДОКТРИНАТА НА ТРУМАН. Външнополитическата инициатива на Съединените щати цели да възпре разпространението на комунизма в Турция и Гърция. Печелейки подкрепата на Републиканската партия, която е имала мнозинство в Конгреса на САЩ, президентът Хари С. Труман (на снимката) обявява доктрината на 12 март 1947 г. В нея се декларира, че САЩ ще окажат икономическа и военна помощ на Гърция и Турция, за да не се превърнат в сателити на СССР. Някои историци смятат този момент за начало на Студената война.

1984 - УМИРА МИМИ БАЛКАНСКА, ОПЕРНА И ОПЕРЕТНА ПЕВИЦА (Р. 1902 Г.). Специализира пеене в Берлин и Виена. Съоснователка на Кооперативния театър и на Художествения оперен театър в София. Работи в Народната оперета и в Държавния музикален театър в столицата. Сред най-известните ѝ роли са графиня Марица ("Графиня Марица" от И. Калман) и Фраскита ("Фраскита" от Ф. Лехар). И до днес е една най-популярните оперетни артистки на България.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Двоен стандарт в говоренето

ВЛАСТТА БЪРКА КОНКУРЕНЦИЯТА С ПРОТЕКЦИОНИЗМА

Евгени ГАВРИЛОВ

Освен модерни тенденции в търговията, хипермаркетите донесоха и проблеми за българските производители.

Точно преди 20 години в България стъпи първата верига от хипермаркети. Вероятно вече никой не си спомня зимата на 1998 г., когато огромни опашки се виеха пред първия магазин на "Метро" в София на бул. "Цариградско шосе". Имаше даже и условие - като влезеш в него, трябва да направиш оборот най-малко от 50 лв. Тези времена отдавна отминаха. През 1991 г. на пазара се появи първата българска верига "Фантастико", следвана от "Пикадили", която тръгна от Варна през 1994 г. Вторият чуждестранен инвеститор в сектора беше "Билла" през 2000 г., а "Кауфланд" стъпи на българския пазар три години по-късно. Постепенно се появиха ЦБА, ПроМаркет, ТМаркет, Карфур, Пени Маркет и Лидл. На пазара на бързооборотните стоки вече има много играчи, конкуренцията е жестока, хората имат възможност да избират, няма дефицит, създадоха се условия за модерна търговия. Но щом стане въпрос за проблемите на българските производители или за качеството на храните, темата за търговските вериги отново излиза на преден план. Такава е и ситуацията в момента, когато особено актуална е темата за двойните стандарти при качеството на храните в Евросъюза.

Признание

Щастлива съм, че България е център на дискусията за двойните стандарти в храните. Изумена съм от въпросите на премиера Борисов: кой умник казва, че българското бебе харесва палмово масло и защо се държат така големите търговски вериги в България. Кой мислите, че е умникът, господин премиер?

Ами Вие. Проверете колко пъти ГЕРБ гласуваха против закона за търговските вериги от 2012 г. досега. С него, видите ли, сме гонели чуждите инвеститори. А ние просто искахме да не увреждат здравето на българския народ с некачествени храни и да не убиват българското производство. Това написа във фейсбук председателят на НС на БСП Корнелия Нинова по повод думи на премиера, казани на форум в София. Тя го призова да провери дали президентът Плевнелиев не е наложил вето. Наложи. Заради лобизъм в полза на големите. А кой нарочи БСП за антиевропейска партия, защото произнесох изречението: българският народ не е втора ръка в Европа, за да ни продавате втора ръка храна. Вие, господин премиер. Твърде дълго управлявате, за да помните такива подробности. Но ние ги помним. Надявам се и българите също. За пореден път ще внесем същия закон. Чакаме да видим как ще гласувате този път, заяви лидерът на БСП.

Проучвания в страни от Източна Европа през последната година откриха разлики по отношение на състава, вкусовите качества и цените на храните спрямо същите продукти, продавани в Западна Европа. У нас са правени три такива проучвания през миналата година. Изследвани са общо 114 хранителни продукта от най-масовите, на които са направени 228 проби от Българската агенция по безопасност на храните. Проучванията показват, че при 82% (94 продукта) няма разлики, за останалите са открити разлики в състава и хранителната им стойност, твърди министърът на земеделието Румен Порожанов. Според него при осем от 58 продукта е установена разлика по отношение на вкусовите им качества. Само при един продукт има съществена разлика по отношение на състава му. Най-съществените разлики в състава на продуктите са установени при млякото за малки деца. Българското е с повече палмово масло и растителни мазнини спрямо тези, продавани в западни страни. Другите са при сиренето моцарела, повече саламура и по-малко сирене, както и при детски шоколадов десерт, който се е оказал с по-малко мляко и шоколад у нас спрямо западни страни.

Цени

Съществени разлики са установени и по отношение на цените. Над една трета от изследваните храни (43 продукта) у нас са по-скъпи спрямо тези в Западна Европа с между 5 и 116%. Най-съществената разлика е по отношение на детските пюрета и макаронените изделия, близо два пъти по-скъпи у нас спрямо други страни в съюза.

Хранителната индустрия в Европа е най-големият производствен сектор по отношение на оборота, добавената стойност и заетостта според данните на Евростат. Приносът му в европейската икономика е над 1 трилион евро оборот годишно и положително търговско салдо от над 25 млрд. евро. Заетите в бранша са над 4,25 милиона заети. В България годишният оборот възлиза на около 5 млрд. евро, сочат данните на НСИ. В Западна Европа потребителите са около 400 млн. души, а в Източна Европа около 100 млн. Заради големия икономически интерес битката с двойния стандарт при храните е трудна, а съпротивата - огромна. Тук разделението не е между гражданите на Западна и Източна Европа, а между големите корпоративни интереси и правата на гражданите.

Глоби

Както е известно, левицата води от дълго време борба за защита на българските производители. Преди три години червените депутати успяха да прокарат промени в Закона за защита на конкуренцията. Те задължиха големите търговски вериги да плащат на производителите в срок от 30 дни. Проектът беше приет от предишния парламент, но президентът Росен Плевнелиев му наложи вето и го върна за ново обсъждане. 42-ото Народно събрание обаче се разпусна и така това не се случи. Затова се наложи 43-парламент да реши проблема.

Бяха въведени солени глоби за търговските вериги. В някои случаи санкциите достигат 10% от годишния оборот на съответния продукт от всички магазини на веригата в страната. Тогава масово производителите се оплакваха, че не им се плаща и по 6 месеца. Годишно търговските вериги правят обороти за милиарди левове, но обявяват загуби всяка година, не публикуват данните за оборота, не си плащат навреме и така нарушават законодателството, коментира тогава Корнелия Нинова.

С промените в Закона за защита на конкуренцията бе сложен и край на таксите, които търговските вериги налагат на производителите, но срещу които не предоставят нищо - например такса рожден ден или за отваряне на нов магазин. Тогава социалистите преброиха близо 15 вида такси в един договор за доставка. В някои случаи отстъпките, които се искат от българските производители, достигаха 40-50% от цената на продукта.

Регулация

Мнозинството в този парламент обаче отхвърли предложените от левицата промени в Закона за храните, с които се въвеждаше изискване за присъствие на пазара на български храни. Предвиждаше се измененията да засягат търговски обекти или търговски вериги, които имат годишен оборот над 2 млн. лева. Левицата предлагаше да се въведе минимално изискване за присъствие от стокооборота на български продукти: пресни плодове и зеленчуци - 51%, българско мляко и млечни продукти - 70%, месо и месни продукти - 25%, пилешко месо и продукти - 50%, вино и спиртни напитки - 75%.

Според социалистите новата регулация би дала на българските производители равен шанс пред вносителите на хранителни продукти, голяма част от които се произвеждат в страни със значително по-високи субсидии. Измененията предвиждаха още нови изисквания при използването на понятието "българско" - само когато за продукта е използвана българска суровина. Мотивът на управляващите бе, че и в сега действащата нормативна уредба са предвидени средства за защита на българските производители от нелоялни търговски практики от страна на търговците на дребно, поради което не е необходимо въвеждането на допълнителни мерки за ограничаване на конкуренцията. Близки до властта анализатори започнаха да прокарват и тезата, че с развитието на международни вериги проследяването на произхода на всяка суровина и материал за крайния продукт става практически невъзможно

Не е сложно да се прогнозира, че подобни промени трудно ще минат в парламента, не защото не са добри, а защото са предложени от левицата. Освен това се виждат още две неща. Първото е, че те не правят разлика между конкуренция и протекционизъм. Второто е техният двоен стандарт в приказките. Едно говорят по международните форуми, да не се изложат пред чужденците, а съвсем други ги вършат в българския парламент.

ПАЗАР ЗА 10 МЛРД. ЛЕВА

Обемът на пазара на дребно с храни и безалкохолни напитки у нас през 2016 г. се оценява на около 10 млрд. лева. По данни на Euromonitor най-големите играчи на пазара са "Кауфланд" с около 13% пазарен дял, "Метро" със 7% и "Лидл" и "Билла" с по 6%. С най-голяма търговска площ е "Кауфланд". "Билла" обаче има два пъти повече магазини. "Лидл" пък се разраства най-бързо. "Карфур" и "Пикадили" поеха към фалит, "Билла" и "Лидл" се разраснаха. Анализ на данните за миналата година обаче показва, че средният ръст при веригите за бързооборотни стоки се забавя. През последните 2-3 години от пазара отпаднаха три вериги. Това са дискаунтърът "Пени маркет", "Пикадили" и "Карфур".

НОВАТА СДЕЛКА

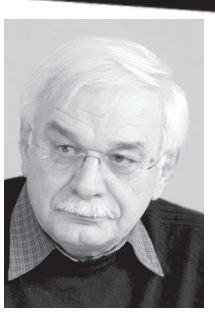
Преди евроизборите догодина ЕК предложи законодателни промени с цел по-добра защита на потребителите. "Новата сделка за потребителите", както я наричат в Брюксел. Амбициозният план на ЕК е промените в няколко директиви да станат факт до края на мандата на този Европарламент - пролетта на 2018 г.
Предлага се националните органи за защита на потребителите да разполагат с правомощията да налагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции по координиран начин. За широко разпространени нарушения, които засягат потребителите в няколко държави в ЕС, максималната глоба ще бъде 4% от годишния оборот на търговеца във всяка съответна държава членка. ЕК дава право на страните да въвеждат и по-високи максимални глоби.
Новият търговски механизъм за потребителите ще реши проблема и с разликите в качеството на стоките. Например една и съща марка кафе съдържа по-малко кофеин и повече захар или замразени рибени хапки съдържат различно количество риба в две различни страни, но продуктите са под един и същи бранд и в една и съща опаковка. ЕК приема това за "заблуждаващо действие" от страна на търговеца спрямо потребителите. Причината е, че те смятат, че купуват един и същи продукт, без това да е вярно на практика, което създава необосновани продуктови различия в единния пазар. По този повод в съвместния изследователски център на ЕК върви тестване на такива продукти, като първите резултати ще са ясни до края на годината. ЕК се надява след това те да бъдат одобрени от Европейския парламент до края на мандата му - пролетта на 2019 г. и да влязат в сила от 2020 г.

Палестински протестиращи изнасят ранен по време на сблъсъци с израелски войници в сектора Газа

Снимка БГНЕС

КАКОФОНИЯ В СВЕТОВНИЯ РЕД

ЕДНА СВАТБА, 60 ПОГРЕБЕНИЯ И ТРЕСКАВ МЕЖДУНАРОДЕН БЕЗПОРЯДЪК

Валентин РАДОМИРСКИ

Цяла седмица ни настройваха за голямото събитие - кралската сватба на Хари и Мегън Маркъл. В събота кампанията достигна своето кресчендо - всички национални телевизии отразяваха и пищно коментираха и най-малките детайли от церемонията в Уиндзор. Това събитие сполучливо отклони общественото внимание от трагедията на 14 май в Газа, където загинаха над 60 палестинци и над 1700 бяха ранени.

Причината за организираните от "Хамас" протести бе, че в същия този понеделник тържествено беше открито новото посолство на САЩ в Ерусалим. А този град според резолюциите на ООН трябваше много отдавна да бъде

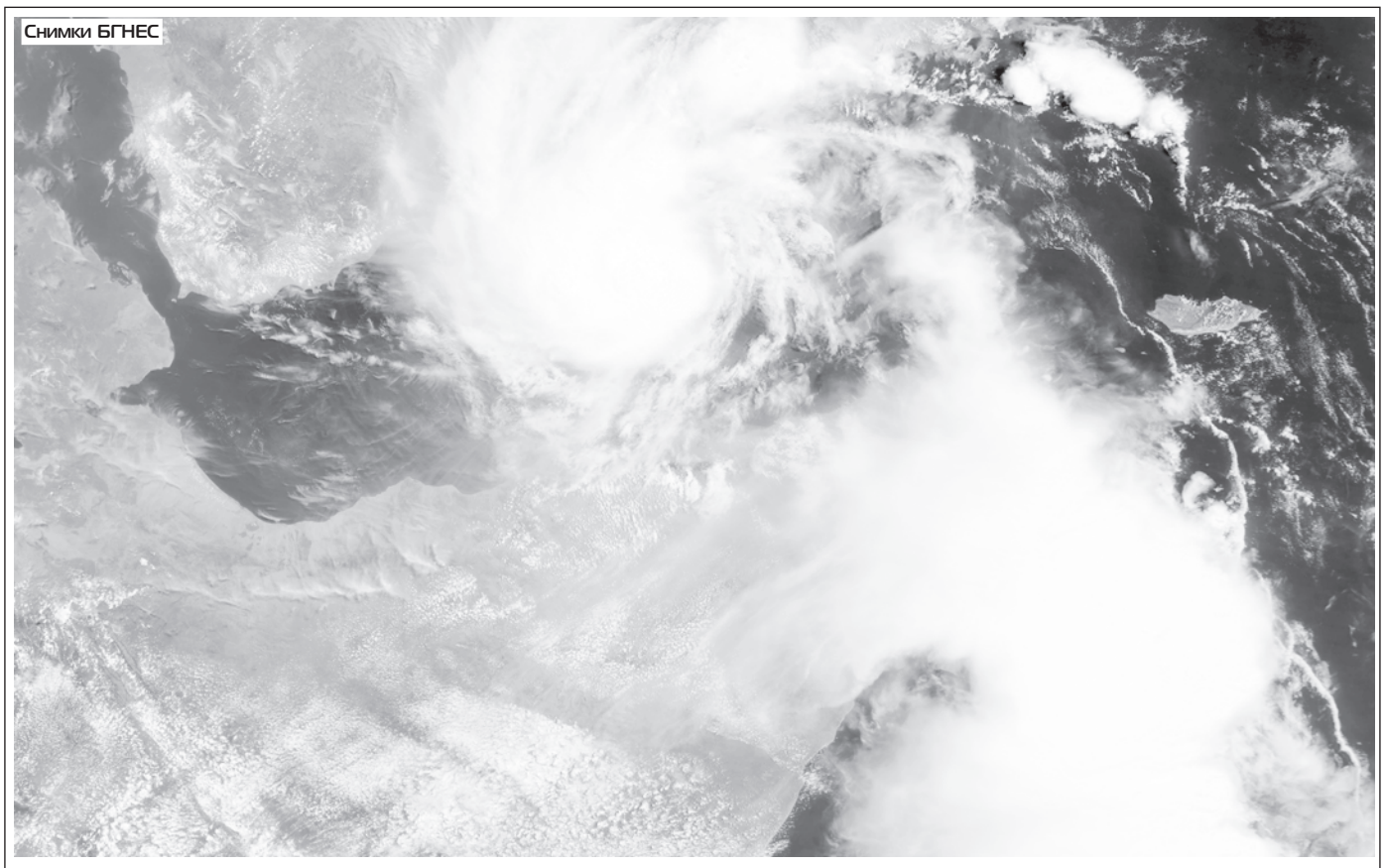
поделен между израелците и палестинците

Тази перспектива сега се отдалечава още повече след решението на президента Тръмп. Действията на американската администрация прокарват все повече разделителни линии между Вашингтон и неговите традиционни съюзници. Преместването на посолството в спорния, свещен за три религии град бе подкрепено горещо от Израел, а на тържествената церемония присъстваха и дипломатически представители на четири държави от ЕС - Австрия, Румъния, Унгария и Чехия. Преди това последните три страни от тази група блокираха в Брюксел предложената ръководителка на европейската дипломация Федерика Могерини проекторезолюция, осъждаща американското решение. Последва изтеглянето на палестинските посланици от столиците на четирите държави. А нашата съседка Турция не само отзова посланика си в Израел, но според турските медии е "помолила израелският посланик в Анкара да си вземе почивка в Тел Авив". Периодът на "почивката" не се уточнява.

Цялата тази какофония внесе нови нюанси в и без това усложнената до крайност ситуация в Близкия изток. Почти ежедневно проникват сведения за размяна на удари между израелците и иранците на територията на Сирия. Победата на "Хизбула" на изборите в Ливан и на коалицията "Сайрун" начело с радикалния шиитски лидер Муктада ал Садр на парламентарните избори в Ирак променя ситуацията в полза на шиитите. В Ирак на второ място е коалицията "Фатх" начело с бившия министър на транспорта и командира на шиитското опълчение "Ал-Хашс аш Шааби" Хади ал Амири, който е смятан за партньор на Иран. Тя спечели 47 мандата. Още преди официалното обявяване на резултатите партиите започнаха преговори за съставянето на коалиционно правителство. Експертите отбелязват, че кандидатурата на Муктада ал Садр не устройва нито Техеран, нито Вашингтон. Радикалният шиитски имам се прочу след нахлуването на САЩ в Ирак през 2003 г., когато създадената от него "Армия на Махди" успешно се сражаваше с американците. Но наред с антиамериканската риторика Ал Садр се стреми към по-голяма независимост от Техеран.

На стр. 14

www.duma.bg

Спътник на НАСА е заснел тропическия циклон Сагар, който уби поне 16 души в Сомалия през последните 24 часа. Десетки хиляди са засегнати от тежките дъждове и наводнения, разрушени бяха къщи, пътища и друга инфраструктура

Венецуела отново избра Мадуро

Опозицията не признава резултата от президентските избори и иска прегласуване

Действащият президент на Венецуела Николас Мадуро бе обявен за победител в президентските избори с гласовете на почти 70% от участвалите във вота след преброяване на почти всички гласове, предаде АФП. Президентът социалист събира 67,7% от гласовете срещу 21,2% за основния му съперник Енри Фалкон, който не призна легитимността на вота. По официални данни Мадуро получава 5,8 милиона гласа, а Фалкон - 1,8 милиона. Избирателната активност е достигнала 46,1 процента. На предишните президентски избори през 2015 г. участието на избирателите достигна 80%, напомня Ройтерс. Тогава Николас Мадуро победи с минимална преднина популярния опозиционен политик Енрике Каприлес. След обявяването на резултата привържениците на президента социалист ликуваха и танцуваха около президентския дворец Мирафлорес в центъра на Каракас.

Опозицията обаче настоява за ново гласуване до края на годината.

"Ние не признаваме изборния процес, за нас нямаше избори. Нови избори трябва да бъдат проведени във Венецуела", заяви Фалкон на пресконференция, като обвини правителството, че е оказало натиск върху избирателите.

Противникът на Мадуро посочи директно "червените точки" - палатките, издигнати от властващата партия. След като гласуваха в неделя, избирателите се записваха там с надеждата да получат обещаната от президента награда за участието си в изборите.

"12 711 червени точки бяха разположени в цялата страна... Там се предполага, че получават (своята част от) 10-те милиона боливара (след като са гласували). Това е 87,6% от 14 хиляди избирателни секции", добави Фалкон, като отхвърли удължаването на работното време на секциите и гонението на наблюдатели от някои от тях.

56-годишният чавист и дисидент Енри Фалкон напуска опозиционната коалиция (MUD), която бойкотира изборите, които нарича "измама" от месеци. Другият опозиционен кандидат, евангелисткият пастор Хавиер Бертучи, на 48 г., също призова за ново гласуване.

На свой ред Мадуро обвини опозицията в неуважение към венецуелците. "Такова нещо никога не е имало, кандидатът да не признава резултатите още преди обявяването им... Трябва да се уважава народът на Венецуела", заяви политикът от президентския дворец.

Междувременно САЩ вече обявиха, че не признават изборите във Венецуела за легитимни. Решението на Вашингтон бе подкрепено от Аржентина, Чили и други латиноамерикански страни.

Задържаха българин в Марсилия, издирван от 2012-а

Българин е арестуван в събота на железопътната гара "Сен Шарл" в Марсилия. Той е обвинен в тероризъм, съобщиха местни медии.

Кметът на Марсилия Жан-Клод Годен каза, че е осуетен атентат, но по случая не е сезиран отделът за борба с тероризма към парижката прокуратура. Гарата е останала затворена за часове. Екип от сапьори са я претърсили.

48-годишният българин е задържан с електрически материали, които могат да се използват за изработване на взривно устройство.

Самоличността на задържания е установена и е известна на българските компетентни органи. Посолството ни в Париж информира, че мъжът е арестуван, но към момента няма потвърдена информация той да е подготвял терористичен акт.

Дипломатическата ни мисия съобщи, че заповедта, с която е задържан, е издадена в България. Наложена му е мярка за неотклонение "Задържане под стража".

По повод ареста на 48-годишния мъж от Дирекция "Международно оперативно сътрудничество" - МВР, уточниха, че мъжът е обявен за международно издирване през 2012 г. с Европейска заповед за арест. Заповедта обаче е във връзка с извършен от него опит за убийство през 2010 г. и влязла в сила присъда лишаване от свобода за срок от 6 години.

Тръмп погва ФБР за подслушване

Президентът на САЩ Доналд Тръмп ще поиска в понеделник от министерството на правосъдието да провери дали ФБР е внедрявало свои информатори в щаба на неговата предизборна кампания през 2016 г.
Това съобщи Си Ен Ен.
Телевизията се позовава на съобщение в социалната мрежа туитър, написано от самия Доналд Тръмп.
Освен това той ще поиска разследване дали ФБР е подслушвало хора от предизборния му екип за политически цели или дали това е направено по искане на хора от администрацията на неговия предшественик Барак Обама.
Искането на Тръмп става на фона на спекулациите, че Доналд Тръмп е използвал услугите на руски хакери срещу основния си конкурент Хилари Клинтън от Демократическата партия.

КРАТКИ

Дамаск и околностите му са обезопасени

Сирийската армия заяви, че има пълен контрол над столицата Дамаск и нейните околности след изтеглянето на "Ислямска държава", което е повратна точка в седемгодишната война. Развитието дойде, след като войници превзеха ключовата южна част в Дамаск от "Ислямска държава", се казва в изявлението, включително и палестинския бежански лагер в Ярмук и прилежащия му квартал Хаджар ал-Асвад.

Черна гора вдига ограда по границата с Албания

Властите в Черна гора разглеждат възможността за построяване на ограда по границата с Албания с цел спиране на нелегалната миграция. През последните години Черна гора е изправена пред сериозен натиск от страна на нелегални мигранти, които се опитват да достигнат до страните от Европейския съюз. Според Черна гора "албанските власти непрекъснато отказват да приемат обратно мигрантите от Черна гора, които са дошли от тяхна територия, въпреки договора за реадмисия".

Четирима задържани за пребиването на кмета на Солун Бутарис

Гръцката полиция арестува четирима души за побоя над кмета на Солун Янис Бутарис. Сред тях има и едно непълнолетно лице. Вчера бяха задържани две лица - на 36 и 20 години, а днес още двама души, включително и едно 17-годишно момче, съобщиха от полицията. "Крайнодесните хулигани ще отговарят за своите действия", написа заместник-министърът на вътрешните работи Николас Тоскас в туитър.

Южнокорейският президент Мун Дже Ин замина на визита в САЩ, където ще разговаря с американския президент Доналд Тръмп за влошената ситуация на Корейския полуостров. Северна Корея отмени важни разговори с Юга и заплаши да отмени и срещата с Тръмп, която се очаква в най-скоро време

www.duma.bg

ДУМА ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Радев лансира идеята „Български поток“

Преките доставки на руски газ за страната ни са важни и за Евросъюза, убеден е президентът ни

Сигурността на енергийните доставки е изключително важна и за България, и за ЕС, затова се надявам нашите правителства да преразгледат възможността за пряка доставка на газ от Русия през Черно море.

Това заяви президентът Румен Радев в началото на срещата си вчера с руския премиер Дмитрий Медведев в Москва. “Русия винаги е била стратегически партньор в енергетиката като доставчик на природен газ, нефт и ядрено гориво, като участник в поддръжката и модернизацията на енергийни съоръжения и мощности в България. Сигурността на енергийните доставки е изключително важна и за България, и за ЕС”, подчерта президентът. Той изрази надежда правителствата на двете страни да преразгледат възможността за пряка доставка на газ от Русия през Черно море. “В течение сте, че имаме възобновяване на проекта за АЕЦ “Белене” като тема за дискусии и решения в българското правителство и в парламента, ще бъдете запознати с хода на тези дейности, понеже това съживяване на проекта предполага и руско участие”, изтъкна Румен Радев.

Президентът ни се спря и на изключителната важност за възстановяването на диалога между двете страни на най-високо равнище, защото според него той е бил прекъснат от много години. “Нашите две държави имат едно огромно предимство, нашите отношения не се базират само и единствено на икономически интерес. Свързани са с дълбоки исторически, духовни и културни връзки. Русия винаги е била важен търговско-икономически партньор.

Вече след срещата с Дмитрий Медведев той сподели пред журналисти: “В последните седмици българското правителство излезе от летаргията по отношение на Русия”. Той посочи проекта “Белене”, отбеляза и посещението на министъра на енергетиката Петкова в Сочи, което според него е похвално, но недостатъчно.

Президентът Радев откри като проблем лицензионния режим за производство на военна техника, въоръжение и резервни части по спогодба между НРБ и СССР. По думите му той откровено обяснил на Медведев, че България има своите определени интереси и “българският военнопромишлен комплекс е важна част от българската икономика”. “Има изисквания на руската страна, които са неприемливи за нас, и България трябва да отстоява своите интереси”, подчерта Румен Радев. Като пример той откроии претенцията България предварително да съгласува с руската страна продажбата на произведена у нас военна техника и въоръжение в други държави. “Това за нас е неприемливо. Много ясно го обясних на премиера Медведев”, каза Радев и добави, че решението на проблема трябва да се търси в диалог.

Въпроса за преки доставки на руски газ Румен Радев засегна и в интервюто за в. “Коммерсант”. “Що се отнася до доставките на газ от Русия, то аз мисля, че България се нуждае от преки доставки на руски газ през Черно море. Да го наречем “Български поток”. Както за Русия, така и за България логичният избор за разширяване на доставките на руски природен газ в Европа е пътят през българска територия. Затова в наш общ интерес е да получим пряк излаз на руския газ на Българското черноморско крайбрежие”, отбеляза Радев. Той добави, че България като газоразпределителен център има такова предимство, каквото е вече изградената и действаща газопреносна система, съединяваща страната с другите държави от Централна Европа. Страната също планира да увеличи транзитираните обеми с подкрепата на ЕС.

По думите му България не може да закупи допълнително от Русия изтребители МиГ, тъй като според утвърдените от българското правителство изисквания самолетите трябва да са произведени и да са на въоръжение поне в една страна членка на НАТО или Европейския съюз (ЕС). Това изискване е логично от гледна точка на съюзническите задължения на България, “така че нека бъдем реалисти - покупката на допълнителни изтребители МиГ е невъзможна”, посочва Радев. В същото време държавният ни глава заяви, че е необходимо да се осигури своевременна техническа поддръжка на изтребителите МиГ-29, с която страната ни продължава да охранява въздушното си пространство, макар да е в НАТО.

В интервюто Радев съобщава още, че отново ще покани руския президент Владимир Путин да посети България през 2018 г. Покана ще бъде потвърдена днес в Сочи, където той ще бъде приет от Путин. Радев изразява увереност, че “такава визита в близко време ще създаде благоприятни условия за задълбочаване и разширяване на двустранното сътрудничество”.

Снимка БГНЕС

В Москва президентът положи и венец пред паметника на Св. св. Кирил и Методий, а по-късно Радев и неговата съпруга присъстваха на оперната постановка “Зигфрид” от Рихард Вагнер на Софийската опера и балет в Болшой театър

ВЕЛИКОБРИТАНИЯ ЩЕ БОРИ „МРЪСНИТЕ РУСКИ ПАРИ“

Обединеното кралство е обвинено в това, че затваря очите си за “мръсните руски пари”, поставяйки националната сигурност в опасност, съобщи Би Би Си.

Комисията по външните работи към Камарата на депутатите в британския парламент заяви, че Лондон е използван за прикриване на “корумпираните активи” на президента Владимир Путин и неговите съюзници. В обвинението се твърди, че това е “нормален бизнес” за Обединеното кралство въпреки отравянето на бившия руски шпионин Сергей Скрипал и неговата дъщеря.

Това подкопава усилията на Обединеното кралство да се противопостави на целия спектър от офанзивни мерки на президента Путин. “Летаргичният отговор на Обединеното кралство се приема като доказателство, че не дръзваме да ги спрем, а лондонските пазари подпомагат усилията на Кремъл”, пише председателят на комисията, консерваторът Том Тугендат в “Сънди таймс”, преди публикуването на доклада. Като пример се посочва, че руският газов гигант “Газпром” е бил в състояние да търгува с облигации в Лондон “дни след опита за убийство” на Скрипал и дъщеря му.

Докладът на комисията настоява правителството да покаже “по-силно политическо лидерство” по този въпрос, като предприеме редица действия, включително допълнителни санкции срещу “лица, свързани с Кремъл, затваряне на вратичките в съществуващия режим на санкции и ускоряване на плановете за разкриване на прозрачна корпоративна собственост”.

Министърът на сигурността и икономическата престъпност Бен Уолъс каза, че Обединеното кралство е решено да разследва “мръсните пари” и прането на пари.

Генералният директор на Съвета за международни отношения на Русия Андрей Кортонув заяви: “Не мисля, че повечето руски пари, които идват в Лондон, се използват, за да обслужват интересите на руската външна политика.”

ФСБ разкри екстремистка група в Крим

Федералната служба за безопасност на Русия разкри екстремистка група, създадена от съветника на депутата на украинския парламент Мустафа Джемилев по указания на издирвания лидер на Меджлиса на кримско-татарския народ (който е забранен в Русия) Рефат Чубаров, съобщи РИА Новости.

От ведомството уточниха, че екстремистите са планирали престъпления за сплашване на “проруски настроените кримски татари и нагнетяване на междунационалното напрежение” на полуострова.

Групата е сформирана в Харков. В нея влизат съветникът на депутата Ерол Велиев, боксьорът А. Стешенко и А. Третяков.

През април Стешенко бе “разкрит” при влизане в Крим, където е планирал провокация в навечерието на годишнината от подписването на указа на президента “За мерките за рехабилитация на арменския, българския, гръцкия, кримско-татарския и немския народ и държавната поддръжка за тяхното възраждане и развитие”.

Освен това през януари екстремистите запалиха дома на мюфтията на Крим Емирали Аблаев. При това те използваха бутилки със запалителна смес, информира руската агенция.

Джемилев в момента е в Торонто и не е открит за коментар.

www.duma.bg
ДУМА
ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

На Белград му харесва на два стола

В западната ни съседка се обсъжда нова стратегия за национална сигурност, какво предвижда тя

Зорница ИЛИЕВА

Еуфорията в Белград от присъствието на президента Александър Вучич до Владимир Путин на военния парад в Москва на 9 май продължи дълго време. Кремъл подаде определен сигнал с поканата до Вучич и израелския премиер Нетаняху да проследят на живо марша на различните видовете руски войски в този Ден на победата. Страните им са в региони, които са приоритетни за Москва и руските стратегически интереси. За другите причини не се говори. Те се подразбират. Но в Сърбия, както казват, събитието е епохално. Счита се за привилегия и изпълва сръбските сърца с понятна гордост.

Такива са си сърбите. Те и на Евровизията бяха единствени, заедно с гърците и унгарците,

които пяха на собствения си език

Само техният президент може да си позволи в този геополитически объркан свят да каже "със Сърбия не може да се разговаря със заплахи. Не е допустимо да се подкрепят само косовски искания". Това при положение, че в Прищина са убедени, че Косово е бреме за Белград и мит, който усложнява и обременява политическата ситуация в Сърбия. Убедеността на косоварите идва от западната подкрепа и тя е толкова явна, че принуждава сръбския външен министър Ивица Дачич да казва, че "международната общност е решила, че въпросът с признаването на независимостта на Косово е решен и не иска повече да бъде обсъждан". Той обаче допълва, че "Сърбия никога няма да признае Косово за независима държава и Белград се стреми към компромисно решение по въпроса".

Ето казус, който явно е нерешим. Макар и да се осъзнава как точно този казус, който е част от протичащите регионални процеси на Балканите, подкопава исканата интеграция в ЕС. Защото за членството в НАТО Белград е категоричен. В Москва Вучич твърдо заявява, че "когато Сърбия каже, че ще остане военно неутрална и няма да влиза в НАТО, това означава, че Сърбия точно така ще се държи". Същото казва и за санкциите, които Западът въведе срещу Русия. Няма как и да е иначе при положение, че "когато е нужно, Путин е до Сърбия".

Друг е въпросът дали Москва може да влияе съществено на диалога Белград-Прищина, който се води под егидата на ЕС и под чадъра на САЩ. Но че ще следи внимателно преговорите, че следи под лупа процесите на Балканите и не пропуска договорки, срещи и постановки, спор няма.

Вучич от своя страна не само разчита на подкрепата на Путин, не само обещава на Ердоган при неотдавнашното си посещение в Анкара да предоставя по-изгодни условия за инвестиции от тези, които се предлагат в Македония, България или Румъния, но и често разговаря и се съветва с канцлера г-жа Ангела Меркел. Даже е известно, че в Белград

минава за „човек на Меркел"

Въпросът е колко дълго ще балансира да бъде на "два стола", за които в САЩ отдавна казват, че е време да направи избор.

Във Вашингтон кой знае защо са сигурни в избора. Докато той е договорил в Москва доставки на руски оръжия и е обсъждал надълго и нашироко ситуацията с натиска да признае независимо Косово.

Нормално е в Белград да има и други гласове, които са убедени, че достатъчно енергия е похабена за отстояване позициите относно Косово и е време тази енергия да се насочи към вътрешните проблеми. Сериозно малцинство са тези, които изразяват подобни становища. В Прищина например Чедомир Йованович, лидер на Либералната партия, информира на форум за Балканите и ЕС, че Белград се надява да присъедини Северно Косово в замяна на признаване на независимостта. Този опозиционер не вярва да се постигне споразумение, но "заради лицата, които водят диалога". А уж всички бяха убедени, че идеята за разделяне на Косово е изоставена.

Междувременно в Белград се обсъжда нова стратегия за национална сигурност, която има за цел както да се внесе спокойствие сред обществото, така и да се открояят приоритетите на този етап. Казват, че стратегията всъщност "обещава повече от същото" - тоест не се разбира в каква посока ще се движи Сърбия, но явно ще си остане

разкрачена между Изтока и Запада,

между минало и бъдеще. Затвърждавала се политиката на непризнаване на Косово. Сепаратистките стремежи се посочвали като най-голяма заплаха за Белград. Особено тези на Косово. Не случайно и в Москва Вучич не пропусна да подчертае "дивашките нападения на албанците на север в Косово". Изреждането на заплахи като етнически, верски, политически екстремизъм, икономическите и социалните проблеми, миграцията, организираната престъпност, недоизградените държавни институции и природните бедствия не скрива извода, че "признаването на независимост на една част от територията на страната от редица държави по света се отразява неблагоприятно върху засилване на доверието и сътрудничеството в региона". За Сърбия не само Косово, но и Босна и Херцеговина носят риск за страната, тъй като не са изключени въоръжени бунтове от страна на екстремистки групи. Разчита се на решението на Белград да се решават споровете по мирен начин и да се търси нормализация (по отношение на Косово например), като се запази неутралитет по окончателния статут на Прищина. Каквото и да означава това.

Нерешените гранични спорове със съседи, най-вече Хърватия, са друг повод за тревога в представената стратегия за национална сигурност. Както и ситуацията с положението на малцинствата. Е, точно тук ние имаме какво да кажем, нали?

Западните покрайнини са наша грижа и все още нерешен проблем.

Да се каже, че рисковете от избухване на войни и въоръжени конфликти в Югоизточна Европа не са изключени макар и рисковете да са намалени, е доста стряскащо. Защото ние живеем с мисълта за нашия приоритет на председателството и за поетите ангажименти в това отношение от геополитически играчи като САЩ и ЕС - доколкото ЕС се е позиционирал като геополитически играч на този етап. Може би най-любопитното в тази сръбска стратегия за национална сигурност е заявеният приоритет да се изгражда патриотично съзнание, както и "желание за отбрана и защита на Отечеството в мир, извънредно положение или война". Е, без да има идеологически насоки и съгласно "цивилизационните ценности на развитото общество".

Не са забравени сърбите зад граница и запазване на тяхната верска и културна идентичност. В образованието се включва онова родолюбие, което ще генерира лоялност и вяра в национални интереси, включително по отношение на сигурността на страната.

Относно приемането на европейската външна политика от Сърбия посочва се, че "хармонизацията ще стане

Снимка БГНЕС

Александър Вучич (в средата), председателят на Европейския съвет Доналд Туск (вляво) и еврокомисарят по разширяването Йоханес Хан по време на софийската среща ЕС-Западните Балканите. Понеже на Сърбия ѝ харесва на два стола, налагаше се и такъв формат за уточнения на позициите по време на срещата.

едва след момента на присъединяването".

Русия и Турция остават приоритетни страни,

но е важно развитието на отношенията със САЩ, Китай и другите традиционни партньори и "значими фактори на международната общност". Дори и на пръв поглед е видно, че тази нова сръбска концепция за национална сигурност остава вярна на сръбските традиции в международните отношения и регионалните процеси. Въпреки декларирания военен неутралитет, няма как Белград да не разчита на "утвърдени концепции за колективната сигурност". Кой казва, че Сърбия скоро ще се откаже да седи на два стола? А дали е до време, ще покажат геополитическите процеси. Вучич дойде в София на 17 май и разговаря с всички, които имат отношение по тази сръбска стратегия. Дано рисковете, които са посочени там, си останат само на хартия.

Другото на Балканите ни е познато. И е изстрадано.

www.duma.bg
ДУМА
ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Аз съм от страна, която вече я няма

ШЕСТ СЕДМИЦИ ПЪТЕШЕСТВИЕ ПО ДЪРЖАВИТЕ, НА КОИТО СЕ РАЗПАДНА ЮГОСЛАВИЯ

BBC

Аня МУТИЧ

Аз съм от страна, която вече я няма. Помня как две десетилетия, след като тя се разпадна през есента на 2011 г., аз реших да тръгна с надежда да намеря своята загубена Югославия. И изобщо не ме притесняваше фактът, че тя вече отдавна не съществува.

През онези години мой дом формално беше Ню Йорк. Но аз бях професионален пътешественик, печелещ от разказите за моите пътешествия, вечно бях на път.

Подобен живот дори имаше определен блясък: вчера плавах на Галапагоските острови, днес се настаних в бунгало в Бора-Бора, а след няколко дни вече ме очакват уличките на Лисабон или прашните пътища в Боливия.

Животът ми се беше превърнал във вртележка от уникални впечатления, от която не бях в състояние да сляза.

Но тези неспиращи пътешествия изобщо не ми помагаха да забравя постоянното чувство - чувството за изгнание. Аз живеех навсякъде - и никъде. И въпреки че бях чувала, че непривързването е чудесно нещо, ми беше трудно да се примиря с това.

Два въпроса не ме напускаха, където и да отидех: къде е моят Дом - и може би именно това място ще нарека свой Дом.

Тези въпроси постоянно ме настигаха, не ми даваха да се успокоя.

Израснах в Загреб - по онова време вторият по големина град в Югославия (днес - столица на Хърватия). В детството си събирах смърфове. Имах седем кукли Барби - всички, освен една, дългокоси блондинки. Фуках се с розови маратонки "Найк", които баща ми донесе през 1984 г. от командировка в Мексико. Гледах американски филми, бях влюбена в Дилън, четях стихове на Елиът и срушах "The Smiths". С други думи, имах напълно нормално детство.

Но когато през 1990-те години Югославия изведнъж започна да се разпада на части по време на избухналите войни, светът около мен като че ли изведнъж започна да се свива. И колкото по-дълго продължаваше войната, толкова по-ниско падаше таванът над главата ми.

Живеех навсякъде и никъде

Растях, таванът ставаше все по-нисък и нямаше къде да се дяна, задушавах се в затвореното пространство и не ми се искаше да прекарам целия си живот, опитвайки се да пробия тавана с глава.

Исках над мен да има високо синьо небе. И аз заминах.

Аз не бях бежанка. През 1993 г. никой не ме караше да напускам страната си, заминах в изгнание доброволно.

Но и след 15 г., след като бях пропътувала земното кълбо надлъж и нашир, аз разбирах: в душата си така и не се смирих с това, че съм заминала.

Всичко това изглеждаше сякаш някой изведнъж е дръпнал килима изпод краката ми и всичко, което ми остава, е да балансирам на несигурното вече, изтъкано от спомените ми за почти митичната страна. Спомени, в истинността на много от които аз дори не съм убедена.

В Скопие Ана Мутич помага да варят айвар

И ето че една снежна вечер, докато гледах през прозореца на апартамента си в Бруклин, ми дойде една идея. Ще отида там, където е била родината ми, и ще видя какво е останало от нея, ще се опитам да разбера смисъла на всички тези войни, започнали, след като Словения провъзгласи през 1991 г. независимост: за това право воюва Хърватия, имаше ужасна гражданска война в Босна, приключила с подписването на Дейтънските споразумения през 1995-а, имаше натовски бомбардировки на Сърбия през 1999 г...

Не ме интересуваше политиката на миналото, политиката на страната, чийто паспорт отдавна е недействителен. Исках да се потопя в емоциите, които тази несъществуваща държава предизвиква в хората до днес, включително и в мен.

Бюджетът ми беше доста ограничен, плановете ми бяха наполеоновски и освен това ме беше много страх - страх от това, което мога да открия там. Страхувах се да отворя кутията на Пандора, пълна със загуби и мъка, донесени от войната.

Една студена октомврийска сутрин пристигнах в Загреб. В 18 ч. се качих на рейс, отиващ в македонската столица Скопие. Предстоеше ми 12-часово пътешествие

там, където никой не ме чакаше

Както и планирах, аз пътешествах цели 6 седмици - приблизително по седмица за всяка бивша югославска република: Хърватия, Словения, Сърбия, Черна гора, Босна и Херцеговина, Македония.

През това време се срещах с хора - преди всичко на по чаша кафе. В Югославия да изпиеш с някого кафе ("кава") винаги се е смятало за свято нещо. Подкрепих тази традиция.

И още след няколко дни разбрах: историите, които ми разказват хората, докато си пием кафето, това е най-интересното.

През цялото си пътешествие все се надявах, че някой ей сега ще ми каже нещо съкровено, което ще се превърне в квинтесенцията на всичко: и на моя собствен живот, откъснат от корените, и на бавната, жестока смърт на страната с името Югославия, заради която цяло поколение и до днес изпитва чувството на загуба на родния си дом.

Знаех, че аз не съм една такава, но ми се искаше да разбера как другите са преживели този колективен опит на разпадналата се на фрагменти нация.

Очаквах някой да каже онези думи, в които да се въплътят мъдростта и здравият смисъл, които ще ми позволят най-накрая да разбера какво се беше случило, да се успокоя и да започна да живея истински...

Това не се случи. Но пък се случи нещо друго. Историите, разказани ми от хората, неочаквано станаха най-важните в това мое пътуване.

Срещнах се с много хора, записах разговорите ни на по чаша кафе с философи и бивши бойци, политици и поети, с активисти, художници и артисти, с музиканти, учители и сътрудници от неправителствени организации.

"Трябва да призная, че Югославия за мен така и не е свършила. Имам югоносталгия - каза ми още на първата ни среща в Скопие Данче Чаловска. - Югославия е част от моето израстване, част от мен днешната и така и ще остане."

Свързах се с Чаловска чрез наш общ приятел от Ню Йорк. Тя е дъщеря на Тодор Чаловски, известен македонски поет, а и тя самата пише стихове.

С изрусени коси, с широко лице с големи черти и блестящи очи, тя веднага ме взе под ръка, като че ли сме стари приятелки, и от първата минута започна да ми вика "драга".

През една необичайно за късната есен топла вечер бродех из улиците на Стара Чаршия в Скопие, вървях покрай сергиите. Отнякъде се долови толкова силен и ароматен мирис, че неволно тръгнах натам. Открих две забрадени жени, които с огромна дървена лъжица бъркаха в огромен котел нещо червено. Готвиха прочутия балкански айвар. Дълъг и трудоемък процес.

Предложих да помогна и на свой ред захванах да бъркам червеното пюре. След това една от жените, Усние, ни направи турско кафе, а другата, Сабрие, донесе на дървен поднос традиционния плодов компот, който тук наричат "слатко" и е наистина много сладък.

Попитах Сабрие какво помни за Югославия. "Животът тогава беше много по-добър", отговори ми тя.

Така и слушах всички мои "кафеени" събеседници - като пътешестващ психотерапевт. Поемах в себе си техните истории заедно с 13-ата или 14-ата чаша кафе за деня и ги питах за Югославия. Слушах, записвах и ставах свидетел на неволните емоции...

Някои задълбаваха в политиката, опитваха се да намерят виновните, предлагаха собствени теории, обясняващи защо се е разпаднала Югославия. Други просто разказваха за личното - спомняха си приятел от детството, когото са загубили, за член на семейството, с когото са прекъснали връзки.

И общото усещане, че всички сме загубили нещо ценно

С мен споделяха гняв, разочарование, отчаяние. Някой беше меланхоличен. Друг говореше, че изпитва чувството, че са го предали. И - общото усещане, че всички сме загубили нещо ценно.

Предлагаха ми много варианти за отговори. Но главния Отговор го нямаше.

Когато се върнах в Ню Йорк, прослушах отново всички тези разкази. Историите на тези хора като че ли ме сковаваха. Мен все едно ме натискаше отговорността: трябва ли да разкажа на другите това, което споделиха с мен? И изобщо как да се разкаже това?

Понякога в живота се случва така, че гониш някаква невероятна история. Преди 7 г. и аз гоних това, което, както ми се струваше, ще удовлетвори изяждащото ме любопитство и ще ме излекува от постоянния стремеж да пътувам някъде.

Като се върна към своите корени, мислех си тогава, отново ще си възвърна това усещане за принадлежност, бягащо от мен, и ще се отърва от несигурността в отношенията с бившата ми страна.

Но и след 7 г. аз съм си все същата. Онова пътуване не ме изклекува от склонността ми да сменям местата, както се надявах. Но то ми даде възможност да надникна в душите на хората, живели някога в Югославия, а след това останали без нея.

Седем години по-късно аз постепенно започвам да се примирявам с това, че домът е това, което се променя.

Чувството за принадлежност е също трудно уловимо, а страната, в която съм израснала, е останала да съществува само в мислите ми. Нея вече я няма - ако не броим нашата колективна памет.

Понякога пътешествието е не това, което лекува, а просто пътешествие към своите корени. И това също е много.

Снимки АВТОРКАТА

Понякога пътешествието е не това, което лекува, а просто пътешествие към своите корени

www.duma.bg

Снимка БГНЕС

Доналд Тръмп се опитва да преформатира международния ред на принципа "Америка преди всичко"

КАКОФОНИЯ В СВЕТОВНИЯ РЕД

От стр. 9

Основният елемент за рязкото усложняване обаче е обявеното от Тръмп решение САЩ да се откажат от "Съвместния Всеобхватен План за Действие" (СВПД), изработен след дългогодишни преговори между Иран и "шесторката" държави, в която влизат петте постоянни члена на Съвета за сигурност на ООН - САЩ, Русия, Китай, Великобритания и Франция, плюс Германия. Този ход на Вашингтон наред с обявеното преди това налагане на мита върху вноса в САЩ на стомана и алуминий подреди дневния ред на неофициалната среща на ръководителите на 28-те държави от ЕС в София. И въпреки че в нашите медии първостепенно място бе отредено на тяхната среща с лидерите на 6-те страни от Западните Балкани, въпросът как да реагира Европа спрямо инициативите на Тръмп бе централната тема по време на вечерята на 16 май на основните политически фигури от континента. Сред мерките за защита на европейските фирми, работещи с Иран, от новите антииранските санкции на САЩ е поставянето началото на юридически процес,

даващ възможност на Европейската инвестиционна банка да инвестира средства от бюджета на ЕС в европейски проекти в Иран. Други мерки могат да бъдат връщането към т. нар. "блокиращ статут" от 1996 г. (приет във връзка със санкциите на САЩ срещу Куба), както и преминаването към преки разплащания с Централната банка на Иран. Според изявлението на Европейската комисия тези действия ще позволяват на европейските компании да се справят със санкционния натиск от САЩ върху тях. Част от политическите коментатори обаче отбелязват, че едва ли големите европейски фирми ще поставят под риск отношенията си със САЩ, което поставя под съмнение значението на горепосочените мерки. Френската "Тотал" вече обяви, че ще прекрати сътрудничеството си в започналата през юни миналата година разработка на ирански газови находища.

Старши съветникът по политическите въпроси Браян Хук в изявление пред журналисти в събота съобщи, че на 21 май Държавният секретар на САЩ Майк Помпео ще обяви "пътна карта" за противодействие на "съвкупността от ирански заплахи" и ще поиска от европейските съюзници да окажат максимален натиск върху Иран. (Изявлението на Помпео ще бъде направено след редакционното приключването на този брой на вестника.) На този етап изглежда, че

сблъсъкът на САЩ с Европа е неизбежен

След шест месеца администрацията на Тръмп ще наложи санкции за всички сделки, свързани с продажбата на ирански нефт, които ще засегнат банковата дейност, мореплаването, застрахователната област.

При отсъствието на постигането на консенсус през този период между Вашингтон и неговите съюзници спрямо ядрената програма на Иран напълно възможно е Китай, Индия, Турция, ЕС и други държави да се откажат да изпълняват санкционните ограничения на САЩ. В този случай Вашингтон ще се изправи пред труден избор: или да не предприема санкции, или да ги въведе срещу банките и фирмите, участващи в купуването на ирански петрол.

При първия вариант ще бъде нанесен удар по ефективността на цялостната санкционна политика на американците досега, а това може да се отрази на поведението на Русия, КНДР и други държави, срещу които се прилагат американски санкции сега или може да попаднат в бъдеще под тяхното въздействие. Във втория случай действията на Вашингтон ще подкопаят не само иранския, но и световния нефтен пазар. Международната обстановка ще се влоши значително. Нито един от тези варианти не способства за подписването на ново споразумение между САЩ и Иран. Поради това редица коментатори, включително и в Америка, смятат действията на Тръмп за безразсъдни.

Но има и други съображения. Излизането на САЩ от СВДП бе анонсирано на фона на изостреното противопоставяне на Ислямска република Иран с два ключови съюзника на Америка в Близкия изток - Израел и Саудитска Арабия. Въпреки различията в религиозната ориентация в системите на държавното устройство и в националните манталитети елитите и в двете страни с рядко срещано единодушие желаят скорошния крах на Иран или поне забавянето на стремителното му развитие. Доминация на Ислямската република в Близкия изток е неизгодна за САЩ, тъй като Иран е съюзник на Китай в същата степен, в която идейно чуждите на Вашингтон саудитци са съюзници на САЩ. Поради това прекъсването на диалога с Иран от страна на САЩ и американската подкрепа за всички претенции на близкоизточните конкуренти на Техеран не са изолирано действие на "полудялата" американска администрация, а още един ход в глобалната битка

за световна хегемония между Вашингтон и Пекин

САЩ продължат опитите си да получат през следващите шест месеца от ЕС съгласие за ново споразумение с Иран, налагащо му ограничение в подкрепата на "международния тероризъм", в прекратяването на ракетно-балистичната му програма и сроковете на самите договорености. За целта Вашингтон разполага с внушителен инструментариум за натиск.

Един от тях е въвеждането на мита за стоките, произведени в ЕС. САЩ отложиха за ЕС митата си от 25 процента върху вносната стомана и 10 процента върху вносния алуминий до 31 май в полунощ. За да се реши на безсрочно изключение обаче, Вашингтон поставя искането за по-отворен европейски пазар. 28-те от Европейския съюз обсъдиха в София и хода на текущите дискусии с американците за митата върху стоманата и алуминия. "Целта ни е проста: да останем твърди. Това означава за нас да се направи безсрочно изключение" за тези мита, заяви Туск. "Абсурдно е да се мисли, че ЕС би могъл да е заплаха за САЩ. Трябва да върнем реалността в тези дискусии", призова той.

Според неназован европейски източник лидерите на 28-те на вечерята в София били заявили, че "ЕС няма да преговаря с опрян в главата пистолет". Ако обаче американците им предоставят исканото безсрочно изключение, европейците били готови да започнат дискусии по редица теми като подобряването на взаимния достъп до пазарите, по индустриалните продукти, включително автомобилите, както и за отварянето на обществените поръчки.

Лидерите на страните от Европейския съюз били единни в колективния си отговор на "капризното поведение" на президента Доналд Тръмп по темите на иранското ядрено споразумение и международната търговия, предава Франс прес.

В американските медии обаче бе отбелязано, че на следващия ден президентът Доналд Тръмп отговори на съименника си Доналд Туск, като обяви, че "Европейският съюз е ужасен партньор за САЩ". А Вашингтон очевидно е настроен на сериозна битка, която може да постави началото на търговска война. За това говори обявеният от Белия дом план на Тръмп

за намаляване на цените на лекарствените средства

Той бе рекламиран с подходяща помпозност, макар и да не е все още напълно подробно разработен, което говори, че ще бъде използван не само за укрепване на авторитета на Тръмп и републиканците в навечерието на частичните избори през ноември т. г. В плана се предвиждат и преки държавни инвестиции, и приемането на промени в нормативните документи, регламентиращи дейността на фармацевтичната промишленост, и много други мерки.

Но най-важното в него е това, че Тръмп иска да понижи цените на лекарствата, без това да сплоти като негови врагове всички онези, които печелят от тази индустрия. Ключовият момент в програмата на американския президент е възможността намалената печалба на фармацевтичните фирми в Щатите да бъде компенсирана за сметка на гражданите на останалите държави в света. Според Тръмп много страни налагат сериозни ограничения на максималната цена за вносните лекарства и при тяхното нарушаване просто не им разрешават достъп до местните пазари. Вашингтон ще използва "своето влияние за премахване на тези бариери", а американските фармацевтични фирми следва да се отблагодарят за достъпа до нови пазари, като снижат цените на продаваната в Америка продукция.

Друг показателен пример за американския натиск

върху Европа е заплахата за въвеждане на санкции върху фирмите, участващи в проекта "Северен поток-2". Според списание "Шпигел" заместник-директорът на Департамента по енергетика на Държавния департамент на САЩ Сандра Оудкърк е заявила по време на свое изказване в Берлин, че "САЩ искат да предотвратят планирания газопровод "Северен поток-2" от Русия до Германия". Според нея зад съпротивата на САЩ срещу проекта стоят "енергийни и геополитически причини". Въпреки това на срещата си в Сочи на 18 май Меркел и Путин показаха според агенция Ройтерс, че отношенията между Берлин и Москва може и да са сериозно обтегнати след руското анексиране на Крим, но това не им пречи да споделят общ интерес относно "Северен поток-2", който ще позволи на Москва да изнася повече природен газ за Северна Европа. "Смятаме, че газопроводът "Северен поток-2" е изгоден за нас и ще се борим за него", обобщи Путин на съвместната пресконференция след разговорите с Меркел. А германският канцлер намекна за напрежението между Берлин и Вашингтон с думите: "Ние имаме силно трансатлантическо приятелство, което понякога е трябвало да издържа в много случаи на различни мнения. И мисля, че това може да е случаят в момента", заяви германският канцлер.

Но преди началото на вечерята в София председателят на Европейския съвет Доналд Туск каза: "Днес сме свидетели на ново явление - капризното поведение на американската администрация. Като се видят последните решения на президента Тръмп, човек даже е склонен да си каже, че с такива приятели няма нужда от врагове."

Изглежда, че в международните отношения трайно се установява увеличаващото се влияние на разбирането "моята страна преди всичко", което доведе Доналд Тръмп до Овалния кабинет в Белия дом. Живеем в две реалности - "де юре" и "де факто". Първата, базирана на международноправните документи, като устава и резолюциите на ООН и другите глобални и регионални институции, все повече е пренебрегвана за сметка на втората, основана на тактически и геополитически национални интереси. Досегашният "световен ред" все повече се превръща в "световен безпорядък", в който досега поетите задължения могат с неподозирана доскоро лекота да бъдат отхвърляни. Необходим е обрат на тази опасна за световния мир тенденция.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Сложен иракски възел

Резултатите от изборите донесоха надежда за народа, но трудното тепърва предстои

Георги ХРИСТОВ

На фона на напрежението около Сирия, иранската сделка, американското посолство в Ерусалим и ивицата Газа, изборите в Ирак през миналата седмица протекоха относително спокойно и едва ли много хора са обърнали внимание на резултатите. Но когато преди 15 години САЩ обявиха едностранно война на Ирак и нахлуха в страната, за да свалят Саддам Хюсеин, малцина биха предвидили това, което се случи сега. Макар според предварителните данни повечето световни агенции да обявиха за победител вицепрезидента и бивш премиер Нури ал Малики, реалните резултати разместиха картината на иракската политическа сцена до неузнаваемост.

Още миналия понеделник започнаха да се прокрадват сведения, че всъщност опозицията ще излезе на първо място. До вторник вече се знаеше, че досегашните управляващи остават на трето място. Тази събота резултатите бяха потвърдени официално и от местната избирателна комисия.

Сега предстои обичайната политическа битка, когато никоя партия няма пълно мнозинство в парламента, но въпреки това едно е ясно – в Ирак нещата се промениха. След падането на Саддам Хюсеин държавата бе превърната в полигон за геополитическите интереси на САЩ и Иран, а към това трябва да прибавим и развихрилия се тероризъм – първо "Ал Кайда", а след това "Ислямска държава". Както се случва в такива моменти, хаосът породи и невиждана корупция, а потърпевшите от всички тези фактори бяха обикновените хора. Именно те обаче решиха, че повече така не може да продължава, и издигнаха на първо място една различна коалиция.

Новият силен човек в Багдад

Така на първото място се озова съюзът на Муктада ал Садр – шиитски духовник, който от около десетилетие се бори срещу американската окупация. По ирония на съдбата в неговия съюз присъства не кой да е, а иракската комунистическа партия. Програмата на съюза си поставя за цел да прекрати враждата между различните религиозни фракции в държавата и да се справи с корупцията, като по този начин най-после сложи край на размирните времена в Ирак и даде на средностатистическия иракчанин шанс за нормален живот. Специално внимание ще бъде обърнато и на бедните.

Пътят на Ал Садр започва от въоръжената съпротива срещу американските войски след 2003 г. Войната оставя множество млади мъже без работа и препитание и водените от националистически настроения духовник паравоенни отряди дават нов смисъл на живота им. Съществена роля имат и баща му, и чичо му, които са екзекутирани от Саддам Хюсеин. Тяхното влияние и саможертва също носи подкрепа на младия Ал Садр, тъй като в известен смисъл неговото движение е разглеждано като продължение на делото на предшествениците му. Неговите сили организират две въстания срещу окупаторите, които, макар да не се увенчават с успех, му носят все по-нарастваща популярност. В онези години Ал Садр е подкрепян и от Иран, който през 2008 г. дори му предоставя убежище. Когато през 2011 г. избухва Арабската пролет, Ал Садр вижда удобен момент да се завърне на домашната сцена, още повече че за това време и отношенията с Техеран вече не са така топли.

Успешно прикрепяйки се към недоволството на младите и на бедните иракчани, Муктада сключва сделка с тогавашния премиер Нури ал Малики, като му спечелва 100 дни, в които да проведе реформи. Но както отбелязват коментатори, тези реформи не са проведени и до ден днешен.

Движението на Ал Садр продължава да упражнява влияние върху иракската политика, като дори участва в различни избори, където обаче неизменно получава по-лоши резултати от подкрепяните от Иран фракции. Самият той се превръща в неразделна част от иракското протестно движение, а негови привърженици дори щурмуват парламента през 2016 г. До преврат обаче така и не се стига.

За да се стигне до миналата седмица. Въпреки добрите намерения и народната подкрепа обаче посланията на Ал Садр няма как да се харесат нито на САЩ, нито на Иран. "Предупреждаваме всяка чужда страна, която иска да се меси в иракската политика, да не се опитва да пречи на иракския народ", заяви Ал Садр пред Асошиейтед прес. Главен приоритет пред новото правителство ще е иракският суверенитет. Но битката тепърва започва.

Иран – приятел и враг

На пръв поглед отношенията между Ирак и Иран би трябвало да са добри, доколкото преобладаващото население и в двете страни е шиитско. И наистина – Иран оказа неимоверна помощ на иракските паравоенни формирования в борбата им с американските окупатори и с терористите от "Ислямска държава". Както вече споменахме, дори самият Ал Садр се възползва от нея. Ябълката на раздора обаче е именно желанието на новите победители да провеждат самостоятелна политика и да се откъснат от влиянието на Иран.

А то не е малко – втората сила на изборите, предвождана от Хади ал Амири, е съставена почти изцяло от бивши участници в тези паравоенни формирования и е открито подкрепяна от Техеран. Ал Амири, командир на организацията "Бадр", също успя да си извоюва слава в битката с "Ислямска държава", а така или иначе се смята за един от най-влиятелните хора в Ирак, който води борба срещу Саддам Хюсеин в продължение на две десетилетия.

Муктада ал Садр не се кандидатира за място в парламента и сега няма право да заеме премиерския пост. Това означава, че ще трябва да се търси друга, вероятно компромисна фигура. Още повече че, макар и победител, коалицията на Ал Садр разполага с 54 места в 329-местния парламент – твърде далеч от необходимото. Блоковете на Ал Амири и Ал Абади не са много далеч назад, съответно с 47 и 42 места. Но тази фрагментираност предполага продължителни разговори и договорки, които трябва да завършат в рамките на 90 дни след изборите.

Иран очевидно няма намерение да се предаде лесно и вече изпрати ръководителя на революционните отряди "Ал Кудс" ген. Касем Солеймани в Багдад. "Иран няма да приеме създаването на шиитски блок, който е против интересите ни", заяви съвсем открито той. При пристигането си обаче Солеймани бе посрещнат с протести от страна на привържениците на Ал Садр. Изглежда, целта на неговото посещение беше да осигури коалиция от проирански сили, които да не позволят на Ал Садр да получи мнозинство в парламента и да се доберат до премиерския пост директно или в резултат на политическа договорка – като по този начин получат контрол над провежданата политика в следващите четири години. Една от особено неприемливите за Техеран идеи на Ал Садр е досегашните паравоенни армии да бъдат интегрирани в официалната иракска армия и да преминат на директно подчинение на Багдад.

Една почти невъзможна възможност

Тъй като Ал Садр изключи съвместно управление с проиранския Ал Амири и проамериканския Ал Малики, много вероятно е да се опита да получи подкрепа от блока на сегашния премиер Хайдер ал Абади, който се разглежда като центристки спрямо Техеран и Вашингтон и би могъл да играе ролята на консенсусна фигура. Но Иран има влияние и там и се очаква при постигане на договорка да подтикне свързаните с него фигури да напуснат Ал Абади, ако програмата на евентуалната коалиция не се харесва в Техеран.

Фрагментираният парламент и борбата между вътрешните и външните фактори заплашват сериозно - и за пореден път - провеждането на реформи. През уикенда Ал Садр заяви, че новото правителство ще бъде инклузивно и ще обърне внимание на нуждите на всички иракчани. Над 3 милиона от тях се нуждаят от нови къщи след тежката война с "Ислямска държава". Трябва да се изградят също множество болници и училища, отново по същата причина. А бюджетът на Ирак не е в цветущо състояние вследствие на бойните действия, корупцията и ниските цени на петрола през последните години.

Очевидно Ал Садр ще трябва да се справи с множество препятствия, ако иска да реализира обещанията си и да запази суверенитета на страната. Все още не е ясно как ще реагира другият външен играч - САЩ. Има вариант те да подкрепят доскорошния си противник с цел да парират опитите на Иран да запази контрола над това, което се случва в Багдад. Свидетелство, че и самият Ал Садр не изключва тази идея, са неговите скорошни разговори със Саудитска Арабия и Катар, заради които той бе остро критикуван в родината си именно от проиранските сили. Засега от американска страна са предпазливи, като се задоволяват с общи коментари като това, че "демокрацията в Ирак е отбелязала решителен скок". От друга страна, през уикенда се появиха съобщения, че Ал Садр вече е говорил лично с Ал Амири. Но дори ако бъде постигната договорка между двете най-големи сили в новия иракски парламент, те биха събрали едва 101 места при необходими 165. Ще трябва много сериозно обединение на партии и коалиции, за да бъде сформирано ново (и стабилно) правителство, а при всички случаи ще има недоволни. Като добавим и това, че голяма част от политическите сили водят началото си от паравоенни отряди и все още поддържат военни крила, ситуацията в Ирак е колкото оптимистична, толкова и проблематична.

Снимка БГНЕС

Шиитският духовник националист Муктада ал Садр успя да спечели народната любов, но сега ще трябва да намери баланс между интересите на Ирак, Иран и САЩ

www.duma.bg

ДУМА ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

„Революцията на достойнството“ африканизира Украйна

POLSKA NIEPODLEGŁA BÓG HONOR OJCZYZNA

Тази година в страната може да се случи нов „майдан“, който ще се превърне в кървава баня

Роберт ХЕДА

Трудно е да се повярва, но по ключови икономически и социални показатели Украйна е на равнището на страните от Африка. Заявленията на властите за реформи остават празни приказки или водят само към имитацията на дейност. Това започна не от вчера, не и след Майдана, а преди 27 години. В резултат виждаме прогресиращ хаос и деморализация, които пречат на Украйна да се сближи с НАТО и ЕС.

Болният член на европейското семейство

“Революцията на достойнството” от 2014-та година показа, че украинците не са дорасли за независима държава, но заедно с това не заслужават и онази съдба, която им бяха подготвили властващите елити. Съвършено очевидно е, че Украйна изпадна в безпътица, защото години наред беше управлявана от престъпна олигархична класа, ограбваща собствения си народ. Симптомите на това явление са хаосът, деморализацията и преди всичко корупцията.

Олигархичната власт е ключът към отговора на въпросите, които си задава всеки, който наблюдава политическата сцена, а също обществената и икономическата ситуация в Украйна. Защо се получи така, че Украйна, която в зората на независимостта имаше по-добри изходни позиции от Полша, сега изостава в почти всички сфери. Какво се получи с огромния стартов капитал? Та през 1991 г. това беше държава с развито приборостроене, космическа и авиационна промишленост. Тя имаше армия, която беше четвъртата в света, огромно количество прекрасно образовани специалисти, ядрена промишленост и природни богатства. Междувременно днес нейната икономика отстъпва на полската и има отчетливо суровинен профил, а главната “експортна стока” стана евтината (неквалифицирана) работна сила.

Да внеса яснота: продължаващото падане в цивилизационната пропаст въздейства най-вече на самите украинци, които се ужасяват от деградацията на родната им страна. Както образно описа този проблем седмичникът “Зеркало недели” (“Огледало на седмицата”), за 27 години независимост Украйна се срина от епохата на XXI век с космически ракети към началото на миналия век с нямото кино.

Въпросът, който си задават украинските публицисти, звучи така: ще издържи ли Украйна още една година, та сега ситуацията там изглежда по-лоша от революцията през 2014-та? От това какъв ще бъде отговорът - положителен или отрицателен, - ще зависи не само бъдещето на тази държава, но и стабилността на Европа, а може би и на целия свят. И си струва дори само по тази причина да се анализира процесът на африканизация на нашия стратегически партньор.

Най-голямата икономическа катастрофа

Украйна не може да се върне към онова равнище на брутния вътрешен продукт (БВП), който имаше през 1990 година! При това регресът се оказа толкова сериозен, че по показателите тя се озова на равнището на страните от Африка. По икономическо развитие тя едвам изпреварва такива държави като Габон, Ботсвана, Намибия, Алжир, Тунис и Египет. По индекса на социално развитие и развитието на човешкия потенциал тя заема горе-долу също място.

Оценявайки икономическите завоевания през периода на независимостта, “Зеркало недели” предлага използването на формулировката “най-голямата икономическа катастрофа при прехода от XX в XXI век. Основният показател е съкращаването с 35% на брутния вътрешен продукт. По данни на Световната банка такова нещо не е имало в нито една друга държава. Сред държавите, огласили своите показатели, сходните примери през периода 1991-2015 г. са само пет: непосредствено пред Украйна е Молдова (29%), след това Грузия (14%), Зимбабве (2,3%) и Южноафриканската република (0,94%). Ако пък се отчете динамиката на развитието, може да се констатира, че през същия този период украинската икономика е преживяла три пъти по-силен спад от икономиката на една средностатистическа африканска държава.

Още по-красноречиво изглежда сравнението на съвременните показатели между Полша и Украйна. През 2016 година БВП на Полша по паритета на покупателна способност беше 27 690 долара. През 2017 година на глава от населението той у 12 721 долара. От 1991 г. насам вторият показател е нараснал 7,5 пъти. За Украйна тези показатели са съответно 8320 и 2300 долара. Така или иначе по БВП на глава от населението Украйна се намира между Мароко (2900 долара) и Хондурас (2200 долара). Всеки 5 години украинците, напуснали страната си, наброяват 2-2,5 млн. души. Излиза, че гастарбайтери са станали 10-12 млн. украинци. Ако това темпо се запази, към 2050 година населението на Украйна ще намалее до 32 млн. души. Дори само този показател свидетелства за мащаба на националната катастрофа.

Това е пряка последица от съкращаването на икономиката, която не може да осигури работа и заплати на всички хора. През последите 27 години от икономическия речник на страната отпаднаха цели раздели: космическата, електронната или оптико-механическата промишленост. Понятията “робототехника” или “автоматизация” на технологичния процес останаха далечен спомен.

Тезата, че украинците живеят трудно, звучи банално, а сравненията с африканските реалности вече трайно присъстват в публицистичния лексикон. Зад тези думи стоят страшни факти, свързани с природата на украинската власт. Както точно отбеляза френският в. “Фигаро”, “революцията на достойнството” на Майдана доведе до смяна на режима, но не промени същността на властта. Тънка прослойка от елита присвои националните богатства, за да може чрез използване на икономическата сила да създадат такива властови институции и механизми, които да й позволят да увеличава своя финансов потенциал. Това е смъртно опасен за държавата и обществото порочен кръг, заради който е невъзможно да се предприемат дълбоки реформи. Класата на олигарсите няма да позволи санацията, за да не се лиши от привилегированата си роля.

Украинските медии, получили свобода благодарение на Майдана, пишат, че в страната се установил клептократски режим: управляват я крадци, които ограбват обществото. Елитите, дошли на власт след свалянето на Янукович, не станаха изключение. Движещата сила на революцията станаха три групи на влияние: либералите и демократите, мечтаещи за европейска Украйна в редиците на НАТО и ЕС; националистите, стремящи се към мононационална държава, и олигарсите, застрашени от алчността на предишния режим. Сега връх взеха последните две групи.

Националистите, които залагат на силовите структури, включително на многобройните доброволчески отряди, монополизираха историята и идеологията на държавата. Източници на финансиране са олигархичните кланове. Революцията трябваше да ги отстрани от икономическия и политическия живот, но именно те спечели накрая. На либералите и демократите се паднаха второстепенни роли, а гражданското общество и свободните медии бяха подложени на репресии. При такова положение обявените преди три години реформи се превърнаха във фарс. В резултат на ловки манипулации държавният апарат бе лишен от професионалисти: честните хора бяха заменени с корумпирани кариеристи. Правосъдната система саботираше реформите и сега тя се подчинява на президента Петро Порошенко точно така, както се подчиняваше и на предшественика му.

Антикорупционни структури наистина се появиха, но те работят само тогава, когато Западът започва да оказва върху Киев силен натиск. В страната процъфтяват кражбите и цари пълен хаос. Както и преди, парламентът е място, където олигарсите си уреждат въпросите, а също е арена на междукланови схватки, обхващащи други държавни институции и бизнес среди. Президентът само се прави, че ръководи оздравяването на Украйна, но всъщност се занимава със засилването на своят власт и увеличаване на богатствата си.

В украинското общество се засилват евроскептичните настроения, които се изострят с утежняването на социалната цена на кризата. Може ли всичко да свърши с появата на твърд политик, който да разруши отгоре този олигархичен порочен кръг? За съжаление, един нов “майдан”, за който предупреждава “Зеркало недели”, е напълно възможен. И този път той ще приключи с кървава баня. Все пак и властта, и демонстрантите са въоръжени с опита от минали години.

Снимка БГНЕС

Възрастна украинка проси на стълбите в подлез в центъра на Киев

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Спорът за ислямското образование

Подвеждането на България

Мирослав ПОПОВ

Въвеждането на контрол върху финансирането на религиите и учебната програма на средните и висшите религиозни училища бе едно от решенията на Консултативния съвет за национална сигурност при президента Радев от 30 май 2017 г.

Внесените два законопроекта за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията трасират националните търсения по един свръхчувствителен кръг от проблеми. Мисля, че проблемите около ислямското образование не са точно тези, които се споменават във всекидневното публично политизирано или медийно-хашлашко говорене.

Първата заповед, отправена към Пророка, е "ЧЕТИ!" и за мюсюлманския култ образованието винаги е било централен въпрос. Сегашният български публичен дебат по ислямското образование стартира с няколко подвеждания. Нямало ислямско образование? Не било ясно кой подготвя духовници за мюсюлманското вероизповедание? Че има проблеми, е ясно и разбираемо, но да не се познават социалните и образователните реалности и да се игнорира направеното, не бива.

През 1998 г. Министерският съвет дава съгласие полувисшият ислямски институт да се трансформира във висш институт. Това става с Постановление щ63 на МС от 20 март 1998 г. - ПДИИ е закрит, а на негово място е открит Висшият ислямски институт. Сегашният Висш ислямски институт (ВИИ) е създаден от правителството на Иван Костов, с Разрешение щР-15 на МС от 9 март 1998 г., въз основа на Закона за изповеданията. Регистрацията на института е уредена съгласно изискванията на този закон. Формално е така. Коректният разказ обаче трябва да посочи, че през бурните 1990-1991 г. по инициатива на тогавашния главен мюфтия х. Недим Генджев при правителствата на Андрей Луканов и на Димитър Попов се оформя статутът на три средни (Шумен, Русе, Момчилград) и едно полувисше мюсюлманско учебно заведение в София. Те съществуват и сега. После законотворците решиха да премахнат полувисшето образование и механично институтите да се приравнят на университети.

През 2002 г., когато се приемаше сега действащият закон за вероизповеданията, от администрацията на главния мюфтия бяха обявили, че са опуснали средства за обучение на 1000 ученици в средните и във висшето училище. Така че образователни институции, насочени към подготовката на кадри за ислямското вероизповедание, очевидно има. Сигурно може да се спори доколко са на равнище.

В онези времена Министерството на образованието разработи концепция за обучението по религия и конкретна концепция за обучението на мюсюлманските деца по предмета "Религия-Ислям" в общообразователните училища - одобрена на 26.06.2002 г. от тогавашния министър на образованието Владимир Атанасов. Тогава българската православна църква официално се обяви срещу обучението по религия в училищата по начина, предлаган от министерството. Недоволството на Светия синод бе някак синхронно подкрепено от Главното мюфтийство и от Католическата църква. Позицията на БПЦ бе учениците от I до XII клас да имат задължително по два часа религия на седмица. Предметът трябвало да има няколко избираеми "профила" - православие, католицизъм, ислям или друго изповедание, ако има желаещи.

Днес фактически около 1% от всички български ученици изучават религия в училище. В тази сфера често се лансират неверни и подвеждащи тези и внушения. Наскоро български експерт бе заявил пред чужда медия: "Докато държавата отказва да подкрепя мюсюлманското си население, така както подкрепя християнските училища, българските мюсюлмани ще търсят религиозно обучение другаде." Може да се напише отстрани - "внимание - подлост!" Нечестно е българските светски училища да се определят като "християнски", на които, естествено, се противопоставят "мюсюлманските". Опитите българското единно светско образование да се раздели на религиозна основа проправят път към съвсем друга, неевропейска конструкция на националното ни устройство и вносителите на двата законопроекта трябва да са максимално прецизни.

Светското българско образование и преподаването на религиозни знания

Приемането в Ислямския институт днес става съгласно Наредба за прием на студенти във ВИИ, утвърдена от главния мюфтия. Успешно завършилите 4-годишния курс на обучение получават образователно-квалификационна степен "бакалавър" и придобиват квалификация ислямски теолог. Възпитаниците на ВИИ-София могат да работят като свещенослужители, т. е. като имами, ваизи и мюфтии. Паралелно с това те придобиват и учителска правоспособност. Според законопроектите религиозните общности и институции се задължават да определят за проповядващи духовници български граждани, завършили училищното и висшето си светско и религиозно образование в България.

Член 18 от Всеобщата декларация за правата на човека определя религиозните свободи като право на всеки човек, т. е. те имат всеобщ характер и не подлежат на ограничения. Важно място в каталога на правата на човека заема правото на родителите на религиозно възпитание на децата им. Според проекта на Каракачанов българските граждани могат да извършват богослужебна дейност, когато са завършили образованието си в България или когато чуждата диплома е призната по специален ред у нас. И двата законопроекта предвиждат чужденци да могат да участват в проповеди само ако това е предварително съгласувано с дирекция "Вероизповедания". Незапознатият с проблема може да остане с впечатление, че става дума просто за някакво недоверие към "задграничното образование". Смисълът на ограничението е друг. Част от ислямските държави, включително и най-заможните, не само не приемат, но и не разбират някои принципи на модерната държава, в която е извършено разграничение на държава от религия. Религиозно обучение в страна, в която се приема, че вярващият трябва да спазва Кораничния закон, а виж - земните закони са без особено значение, е несъвместимо с българския национален правов ред. Мюсюлманските свещеници, както и всички останали граждани се подчиняват на действащото право и съответно носят отговорност при неговото нарушаване. По някакви теологични виждания един мюсюлмански свещеник може да ожени 12-годишно момиче, но по българския закон това е тежко нарушение. Затова обучението по ислямски науки задължително трябва да включва и обучение по българско семейно право. На мюсюлманска сватба ходжата и родните на младоженците могат да изпълняват всички мюсюлмански обичаи според канона, но не и да извършват нещо, което противоречи на Семейния кодекс. Въпросът може да се проследи и при други правни клонове и закони. Хора, които по 5-6-7 години са изучавали "ислямски науки" в условията на ислямска теокрация, просто не могат да се впишат в българската образователна система. Те са готвени за друго общество с други държавноправни принципи.

В двата законопроекта се предвижда, че духовните училища от системата на предучилищното и училищното образование могат да се финансират и от държавния бюджет, чрез бюджета на МОН, като размерът на средствата се определя с постановлението за изпълнение на държавния бюджет.

Освен това се предвижда дипломите на чуждите духовници от различни конфесии да бъдат признавани от Министерството на образованието и Дирекцията по вероизповеданията при МС - задължение, което по принцип и сега съществува.

Ислямското образование и радикализацията

Едно често тиражирано, не съвсем безспорно внушение е, че ислямското образование е инструментът, с който европейските общества могат да се противопоставят на "радикализацията". Обикновено се пропуска да се уточни точно каква - "политически коректни сме!" Спестява се уточнението "ислямска". Естествено, не става дума да се инкриминира една религия, която има един и половина милиарда последователи по света. Но и критичната точка е друга. Спорът не е с исляма. Спорът е с вижданията на радикалните ислямисти, които виждат в него не религия, а идеология на тероризма и противоправното господство над други хора. С тези възгледи европейските общества са длъжни да се борят. До неотдавна европейските правителства просто не водеха ефективна национална борба с идеите, които вдъхновяват ислямистския терор. Днес се осъзнава, че ключов фактор в процесите на ислямистката радикализация играят радикалните проповедници.

В двата законопроекта се предвижда въвеждането на финансов и образователен ценз за имамите, което щяло да предотврати навлизането на радикалния ислям в България. Бившият главен мюфтия Недим Генджев одобрява идеята. По принцип тези разсъждения трябва да се подкрепят, но с принципното уточнение, че най-сигурното средство за борба с радикализма е не толкова съвестното изучаване на Корана и хадисите, които го тълкуват, а овладяването на европейската хуманитарна, гражданска култура, която се крепи не само на толерантността, но и на волнодумството и скептицизма.

За мен няма съмнение, че бедността и липсата на привлекателни икономически перспективи правят "ислямското решение" привлекателно за мнозина младежи - както в Западна Европа, така и у нас. Социалните проблеми обаче възникват и следва да се решават тук, на земята, в нашия материален свят. Те не са "верски" по същността си и съответно опитите да бъдат съблазнени младите мюсюлмани с "религиозното решение" са обречени в перспектива на стратегически неуспех.

Ислямските теоретици няколко десетилетия търсят отговор на въпроса защо християнските (неверническите) държави напредват, след като примерно преди хиляда години мюсюлманският свят не просто е бил във възход, а е предизвиквал завист у европейците. Мюсюлманският свят, превеждайки от гръцки и латински на арабски и персийски, до голяма степен спаси античното културно наследство, поне текстуалното. В една Андалусия (Южна Испания), в края на съществуването на Кордовския халифат (XIV в.), има триста публични библиотеки. Мюсюлманите в Близкия изток и в Северна Африка

възприемат философията на самоизолацията

имат си свещените книги и Пророка и губят представа за почти всичко останало. Отровна илюзия е днешното българско мюсюлманско вероизповедание да мисли, че като се обособява "от българите" или "от християните", ще преуспее. Образованието на мюсюлманския духовник следва да е достатъчно широко и "светските дисциплини" трябва да са добре застъпени.

Пълноценната интеграция е спасителен път. Затова бе грешка искането да се разделя гражданското обучение по религия ("култура и цивилизация") на профили "християнство" и "ислям". Учениците трябва да се взаимоопознават, включително и в религиозните си различия. А що се отнася до борбата с радикализма, то европейската хуманитарна литература и философия е най- ефективното средство. Давам си сметка, че днешната Европа напоследък изневерява на своите висши ценности - рационализма и Просвещението. Но това е следващ, по-дълъг разговор.

www.duma.bg

Само една награда не стига

Учени получиха отличия „Питагор“ за постиженията си на стойност 80 000 лв.

Ева КОСТОВА

Снимки Емилия КОСТАДИНОВА

Питагор е казал, че “науката е любов и копнеж за постигане на истината”. Питагор, знаете, е древногръцки математик и философ, създател на религиозно-философската школа на питагорейството. В неговата биография е трудно да се разграничат фактите от легендите. Въпреки научните изследвания той остава една от най-загадъчните личности на античността. Неговите съвременници го смятали за изпратен от Аполон чудотворец, лечител и шаман, посветен във всички тайни...

На 17 май т.г. в чудесната зала на Археологическия музей при БАН в столицата имаше вечер за бъдещето. Връчваха се наградите за научни постижения “Питагор”. Това не са само почести заради плакетите на Вежди Рашидов или онези 4000 до 8000 лева като паричен еквивалент на трудностите и неволите на българската наука и нейните питагорейци на българска земя. Те са предвидени и в Националната стратегия за развитие на научните изследвания до 2030 г. за стимулиране на учените за значими научни постижения и реализация на резултатите от фундаментални и приложни научни изследвания. Тази вечер залата бе събрала респектиращ академичен състав. Министър Красимир Вълчев призна, че държавата ни е длъжник на научния си потенциал, не отдава дължимото признание на българските учени, на хората, които посвещават много часове работа и усърдие за общото дело. Не дава и нужните средства, за да инвестира в младите учени и за да се върнат онези, които са напуснали страната ни. Както си му е редът, Вълчев обеща по-голямо финансиране, за да очакваме от науката отговор на проблемите, пред които сме изправени.

За непосветените, каквито в залата почти нямаше, някои от постиженията на нашите учени звучат неразбираемо, като чудеса от далечни галактики, вън от нашето всекидневие. Но всъщност са все открития, залегнали точно в това всекидневие, където ние се разхождаме като “малки тела в Слънчевата система”, като звезди, уловени в “детекторите на гравитационни вълни”, в “тъмните дупки”, в “демоничните същества”, в сериозните търсения за повече здраве в медицинските науки и т.н. Да следваме тази наука, която “във душите грей”, споделиха някои от наградените. Макар че имената на светила като Стамен Григоров примерно, са забравени като че ли, каза проф. Тодор Танев. Стамен Григоров е български микробиолог и лекар. Той е първият учен, описал бактерията Lactobacillus delbureckii subsp. bulgaricus - микроорганизъм, предизвикващ квасенето на кисело мляко. Роден е в с. Студен извор, Трънско, през 1878 г. Когато открива българската млечна бактерия, един френски учен възкликва: “Запомнете това име, тепърва ще се оценява стойността на неговото откритие”. Тогава Стамен Григоров е само на 27 години. “Лакто бактериум булгарикум” шества по света, в Швейцария има училище на името на Стамен Григоров, в България - не. И надали някой ще оспори мнението на повечето хора в залата, че българската наука трябва да бъде представена в обществото по-добре и да продължи да държи високото равнище на влиятелност в чужбина в различни области. Наградата “Питагор” е един от начините за признание и стимул. Но само една награда не стига.

Министър Вълчев връчи приза на проф. Титянова и проф. Рашков

Министерството на образованието и науката връчи за десети път традиционните награди “Питагор” за съществен принос в развитието на науката на български учени, научни колективи и организации. Вече 10 години обаче така и не е ясно защо наградите за постижения на български учени бяха назовавани на името на гръцкия мислител, а не примерно на българина енциклопедист д-р Петър Берон.

Голямата награда “Питагор” за цялостен принос в развитието на науката бе връчена от министър Красимир Вълчев на проф. д-р Екатерина Титянова от СУ “Св. Кл. Охридски” - Медицински факултет, и на чл.-кор. проф. Илия Рашков от Института по полимери при БАН. Те получиха статуетка “Питагор”, грамота и парични суми от по 6000 лв.

Проф. Титянова е ръководител на клиниката “Функционална диагностика на нервната система” във Военномедицинската академия и ръководител на катедра “Неврология, психиатрия, физиотерапия и рехабилитация, превантивна медицина и обществено здраве” в МФ на СУ “Св. Климент Охридски”. Тя е утвърден международен експерт за Централна и Източна Европа в лечението на мозъчни инсулти.

Проф. Рашков работи в областта на полимерите и полимерните материали, има 8 патента, 44 авторски свидетелства и е бил ръководител и водещ учен в над 50 научни или научно-приложни проекти.

Голямата награда за млад учен - статуетка “Питагор” и 12 000 лв., получи д-р Даниела Донева от Института за ядрени изследвания при БАН. Тя е магистър по астрофизика и звездна астрономия и доктор по физика от Физическия факултет на СУ. Носител е и на Хумболтова стипендия за периода 2012-2015 г.

Отличието за утвърден учен в областта на природните и инженерните науки, плакет и по 4000 лв. получиха проф. Радостина Стоянова от Института по обща и неорганична химия-БАН и проф. Славка Чолакова от СУ “Св. Кл. Охридски”.

Проф. Стоянова е ръководител на лаборатория “Интерметалиди и интеркалационни материали”. Научните й разработки са свързани с изследвания и търсене на нови икономически изгодни, безвредни и екологично съвместими презаредими батерии.

Проф. Чолакова е ръководител на катедра Инженерна химия и фармацевтично инженерство към Факултета по химия и фармация на СУ. Публикувала е 24 научни статии в списания с висок фактор на влияние.

“Питагор” за утвърден учен в областта на здравето и медицинските науки, плакет и 8000 лв., получи проф. Здравко Каменов от Медицинския университет-София. Проф. Каменов е ръководител на Катедрата по вътрешни болести, работи в областта на захарния диабет и свързаните с него ендокринни проблеми и диабетни състояния.

Наградата за утвърден учен в областта на социалните и хуманитарните науки - плакет и 4000 лв., получи проф. Тодор Танев от СУ. Научните му интереси са в сферата на стратегическото управление на обществените процеси. Автор е на 7 монографии и множество научни студии, статии и доклади. Със същата награда за принос в същата област бе награден проф. Иван Младенов от Института за литература при БАН. Той е един от световно признатите специалисти по семиотика и по наследството на Чарлс Пърс.

Проф. Георги Вайсилов от Факултета по химия и фармация на СУ, бе удостоен с награда за успешен ръководител на международни проекти. Научните интереси на проф. Вайсилов са основно в областта на квантово-химичното моделиране на каталитични системи. През периода 2015-2017 г. е автор на 18 научни публикации с общ импакт фактор 133, една от които е в престижното списание Nature Materials. Проф. Вайсилов е водещ автор в 6 от тези 18 научни статии.

Наградата за научен колектив с успешна експлоатация и комерсиализация на научните резултати, бе връчена на проф. Павлинка Долашка от Института по органична химия с център по фитохимия при БАН. Проф. Долашка и нейният колектив са доказали антивирусните свойства на нови гликопротеини, изолирани от морски и градински охлюви, срещу репликацията на херпес симплекс вирус тип 1, Епщайн-Бар вирус, полиовирус тип 1, коксаки вирус В1 и респираторен синцитиален вирус.

“ВиЕмУеър България” с управител Диана Стефанова спечели награда “Питагор” за фирма с най-много инвестиции в научноизследователска и развойна дейност. “ВиЕмУеър България” е софтуерна компания за продукти и услуги за виртуализация. “Пи Пи Ди България” ЕООД, с управител Светлана Спасова, също получи наградата за фирма с най-много инвестиции в научноизследователска и развойна дейност в областта на естествените и медицинските услуги.

Зам.-министър Иван Димов връчи приза на проф. Чолакова

Носителят на наградата “Питагор” за значим принос на български учен, работещ в чужбина, е проф. Красимир Панайотов от Института по физика на твърдото тяло при БАН. Той е професор в Свободния белгийски университет в Брюксел.

На церемонията бе връчена и наградата “Елзевиер” за отлични постижения в глобалните научни изследвания за 2018 г. Тази награда се базира на научноизследователско проучване от приблизително над 100 000 изследователски теми, в които българските научни изследвания имат значително въздействие. Отличието получиха проф. Валя Банкова от БАН и Институтът по органична химия с Център по фитохимия на академията.

Наградата на “Кларивейт Аналитикс” за 2018 г. получи проф. Петя Осенова от Факултет славянски филологии на СУ за отлични постижения и влиятелност в областта на социалните науки. Цели 15% от нейните публикации са сред първите 10 най-цитирани в техните категории.

Тази година висшите училища и научните организации са номинирали 44 свои изявени учени и колективи. Средствата за парични награди “Питагор” в размер на общо 80 000 лв. са от програмата на МОН за оценка и развитие на научния потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес и цели развитие на икономика, базирана на знанието за 2018 г.

Журито бе от 17 учени, начело с проф. Костадин Костадинов, съветник на министър Вълчев. За първи път борбата в някои категории е била между 12-13 номинирани.

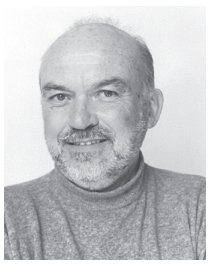
www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Тартарен Борисов

И още куп нарицателни герои ни веселят и натъжават всеки ден

Константин ИВАНОВ

Бойко Борисов и Лиляна Павлова

"Лоената топка", "Дамата с камелиите", "Невероятните приключения на Тартарен Тарасконски", "Мъртви души", "В очакване на Годо" - класически произведения, създадени от Мопасан, Александър Дюма-син, Алфонс Доде, Гогол, Самюъл Бекет, писани в различни епохи, чиито герои са станали нарицателни заради своята изключителност. А ние ги имаме накуп, те са наши съвременници, веселят ни, но и ни натъжават малко всекидневно.

Героинята на Мопасан Лоената топка, "преждевременно надебеляла млада жена", попада в компанията на представители на аристокрацията поради форсмажорни обстоятелства, породени от поредна френско-германска война. Те пътуват с автобус в окупирани от врага земи. Първоначалното високомерие към Лоената топка, известна с лекото си поведение, се стопява, когато тя буквално ги спасява от глад, като споделя провизиите, с които съобразително се е запасила. Тя става "свой човек", направо я ухажват, но възниква проблем: германски офицер поставя условие, че автобусът ще продължи пътя си само ако той се възползва от прелестите на Лоената топка. С общи усилия спътниците й я убеждават да отстъпи в името на общия интерес, тя се жертва и за отплата... получава общото презрение.

Съвсем естествено се налага аналогията със заявената от видна отвсякъде наша сънародничка готовност да се жертва в името на националния интерес на целокупния български народ, като се съгласи да продължи да бъде министър на европредсдателството поне шест месеца след 1 юли, когато изтича срокът, в който Родината ни е началник на Стария континент. Убедени сме, че за разлика от неблагодарните спътници на Мопасановата Лоена топка министърката ще бъде заслужено възнаградена с всенародна обич за тази нейна жертвоготовност.

В Маргьорит Готие, куртизанка, главна героиня в романа "Дамата с камелиите" на Дюма-син, се влюбва младият Арман Дювал. Тя също се влюбва в новия си обожател и прекратява стария си начин на живот. Намесва се обаче бащата на Арман, който от страх от скандал убеждава Маргьорит да напусне сина му. От мъка ли, от туберкулоза ли тя си отива от този свят.

Жертва на любовните си политически лутания не стана ли Антон Тодоров? Заглавието на книгата му "Задкулисието на прехода" говори само по себе си. Последва през 2013 г. истинският политически сатър "Шайка: Бойко, Росен, Цецо и другите". Кой точно е изиграл ролята на Дювал-старши, не е съвсем ясно, но Маргьорит Готие, пардон, Антон Тодоров, се изметна на 180 градуса и се влюби до уши в чистата и непорочна "Шайка". Стана неин депутат и дотолкова се увлече в новата си чиста страст, че заплаши журналист с низвержение от телевизионния екран, ако сквернослови с чувствата му. И понеже никое добро не остава ненаказано, Маргьорит трябваше да напусне любовното ложе на Дювал: ГЕРБ се раздели с депутата Тодоров. Но за разлика от г-ца Готие той не бе оставен на улицата да умре от туберкулоза, а пое тежкия кръст да води двучасово телевизионно предаване по ТВ Европа, в което разкрива позорни истини дори за още неродените.

Следващият ни герой е, както казват литературните критици, двупластов. От една страна, сякаш е бил прототип на един от героите от "Мъртви души", от друга - неговото красноречие може да се сравнява единствено с излязлото изпод перото на Самюъл Бекет. Когато се появи на телевизионния екран, а това се случва почти всеки ден, а понякога и два пъти, не изниква ли в съзнанието ви образът на Собакевич: "Природата не е мъдрувала много при неговото сътворение и не е използвала "дребните инструменти." Просто е дялкала с пълен размах: ударила с брадва веднъж - станал носът; ударила втори път - станали устните; с един голям свредел изчовъркала очите и, без да го огледа, го пуснала на белия свят, като казала: "Нека живее".

А блестящото му красноречие, заради което го оприличават на древния Цицерон, ни радва, както споменахме, дори по два пъти дневно от телевизионния екран. Просто взимаме съвсем напосоки: "Това, което мога да заявя към това, което говорих преди малко, когато лицето е извършило престъпление, трябва да не приемаме, че лицето е чак толкова болно, за да му променим мярката." Или: "Днес имаме много ясно разграничаване между партиите, формиращи парламентарното мнозинство, и реалната опозиция, която сами виждате как се позиционира, БСП - лява партия, ДПС и със съпричастността и изказванията, които съвпадат като позиции с тези две партии." Ето само малък откъс от тирадата на Лъки (не, за съзвучието с "Цвъки" не можем да виним Самюъл Бекет) - "В очакване на Годо" е писана през 1952 г.): "Накрая въпреки напредъка в храненето което човекът накратко и на елиминирането на отпадъците слабее, и същевременно не се знае защо поради възхода на физкултурата практикуването на спортове такива такива такива като тенис футбол бягане каране на велосипед плуване езда авиация тенис на трева и на море и във въздуха пеницилинът накратко подновявам същевременно и паралелно..." - и така повече от три страници без каквито и да било запетаи, точки и др. препинателни знаци. Никой, който не е чел "В очакване на Годо", не е загубил нищо, ако редовно гледа по българските телевизии двойника на Лъки.

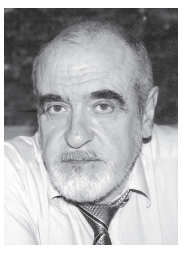
И накрая, за венец - Тартарен. Като ненадминат майстор в стрелбата по каскет го характеризира Алфонс Доде. Тартарен е загубил разсъдъка си от четенето на прекалено много приключенски романи, стрелбата по каскет престава да го задоволява и той тръгва на лов за лъвове в Сахара. Фантазията на този хвалец се бъбривец и герой на думи е безгранична при описанието на ловните му подвизи.

За разлика от Тартарен, прекалил с приключенските романи, нашият човек е чел само "Винету", но богатото му въображение не е пострадало от това. Ту открива газови хъбове край нос Калиакра, ту закрива гьолове в Белене, за да ги открие отново срещу някой и друг милион неустойки, ту не знае нищо за ЧЕЗ и намерението на Гинка да го купи, ту обратното. Няма да ни стигне вестникарската страница да изброим всичките му тартаренщини. Е, няма как да пропуснем, щом става дума за ловни страсти, как се разпореди да се купят свръхлуксозни (и свръхскъпи) джипове, предназначени за ловуване по чукарите, които кой друг да подкара, ако не той. А има и предимство пред героя на Доде да е гледал трийсетина пъти филма "Кръстника", та си държи като Марлон Брандо главата артистично, леко килната надясно. Напоследък обаче родината се оказа тясна за фантазията му и се огледа къде навън може да развихри въображение и таланти. И тъй като в Сахара лъвове май не са останали, влезе в ролята на лъв сред европейските и световните лъвове, които редят съдбините на човечеството. Някакви Вашингтоновци ли, Линкълновци ли били създали Съединени американски щати. Ние с ей тези ръчици ще изпипаме такива Съединени балкански щати, че светът ще ахне и няма да си затвори устата от възхищение.

Цветан Цветанов и Антон Тодоров

На изток от Европа

Лозан ТАКЕВ

Западните Балкани - най-често повтаряното географско и политическо понятие в последно време. Е, мина и замина и това балканско чудо! Сега се питаме каква е равносметката. Какъв е резултатът от упражнението "Западни Балкани"?

По непредпазливост менторът Борисов стана съавтор на политическа лозанка: "След силен/ денонощен/ мощен шум/ от тук си тръгва всеки/ с по едно наум..."

Спомням си несъвсем цензурен случай. В съседна Югославия падат бомби, за преносителите на които сме дали въздушен коридор. Шепа столичани протестираме пред НС срещу НАТО. Държавен глава беше Петър Стоянов, който затвори фабриката за илюзии у нас. Покрай площада минава сърбин, който смотолеви нещо от рода на "Вие, бугари, сте прецакани у главо!" Как така сме и с НАТО, и против НАТО едновременно!

Сега ходатайстваме, искаме да помогнем и на Сърбия, и на останалите съседки да станат част от ЕС и НАТО!? А знаем ли какво мислят народите им? Не ни интересува те искат ли това, защото у нас референдумите са формални. Нещо повече. Неистово се надяваме, че ще омилостивим европейските лидери да бъдат благосклонни.

Александър Вучич е притеснен за участието на Сърбия в състезанието. Не го подреждат на заслуженото място. Е, драги, ти ходиш в Москва при Путин на 9 май, защото и за теб няма да има Ден на Европа, ако не е имало Ден на Победата. Не се сърди, ще чакаш.

Леко притеснително бе, че на срещата на върха в София преди дни обявиха официално, че участва и президентът на България, но този от предходния мандат. Вероятно "дубльорът" повече подхожда на останалите европейски "велики мъже", както каза Милен Цветков в неговия телевизионен час.

Присъствието на върха на Тереза Мей бе успокоително - когато народът реши и не иска, може да напусне съюза и "Брекзит" да стане поощрителна практика...

Каква е равносметката? Малко ли е европейски лидери да напишат сред личните си пожелания на картонената маса по някоя българска дума от рода на "Успех" и "Сичко най-хубаго"? Тоя жест щял да е част от бъдеща изложба.

Сега се питаме кога ще се случи всичко това. Кога на практика Западните Балкани ще бъдат приобщени официално към Европа? През 2020 г. ще има подобна среща в Хърватия, после другаде. Значи не по-рано от 2025-а, изчисляват "гадатели".

Рано или късно и това ще стане. На ЕС, на НАТО Западните Балкани са им необходими. А както каза в деня на срещата на върха един от протестиращите превозвачи, от малките нищо не зависи, зависи от големите. Каквото кажат Англия, Германия, Франция, това ще стане. Западните Балкани все пак са на изток от Европа.

Каква е равносметката от акцията "Западни Балкани" ли? Има един герой от пиесата "Сако от велур" на Станислав Стратиев от "престъпното ни време". Той показваше за подобен резултат и равносметка голямата празна тава на сцената пред публиката с репликата: "Знам, успехите са повече!"

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Очаквайте

ЛЮДМИЛ АНГЕЛОВ СВИРИ ГЕРШУИН И БЪРНСТЕЙН С ОРКЕСТЪРА НА БНР

30 майстори на плаката рисуват българските букви

На 24 май Веско Ешкенази ще изпълни „Върви, народе възродени” в парка на НДК, Калуди Калудов ще пее в Дом „Витгенщайн” във Виена

Изложбата “Буквите на България - азбука на Европа” ще бъде открита днес, 22 май, от 17 ч. на оградата на посолството на Република Полша, бул. “Евлоги и Христо Георгиеви”, съорганизатор на проявата заедно с Полския институт в София и Международното триенале на сценичния плакат. Изявени майстори на плаката (27 чужденци и трима българи) от 20 страни участваха в мащабен проект, инициран от Международното триенале на сценичния плакат в София и посветен на българската азбука. Резултат от тяхната работа са проектите на 30 български букви. Колекцията от постери е посветена на България и нейната култура през темата за българската азбука - една от трите писмености на Европа.

С празник на буквите на открито София ще отбележи Деня на българската просвета, култура и славянска писменост - 24 май. Събитието започва в 17 ч. в парка зад НДК и се организира от Министерството за българското председателство на Съвета на ЕС, Столичната община, Националния дворец на културата и Българското национално радио. Софиянци и гости на столицата ще празнуват Деня на българската просвета с празнична културна програма на открито с изпълнителите вокална група “Радиодеца”, Оркестърът за народна музика на БНР, Софийският духов оркестър и Биг бендът на БНР. Световноизвестният цигулар Веско Ешкенази ще изпълни химна “Върви, народе възродени”. Автор на визията на празника е известният художник проф. Божидар Йонов.

Прочутият тенор Калуди Калудов пристига в Дом “Витгенщайн” във Виена, за да поздрави с 24 май българите в Австрия и техните приятели. Калудов ще поднесе солови изпълнения и дуети със съпругата си Ана Дитри-Калудова. Съпроводът на пиано ще бъде от Ермила Швайцер. За първи път ще се изяви хорът към Културно-просветното дружество “Св. св. Кирил и Методий” с диригент Божидар Абрашев. За пореден път ще зарадва публиката музикалната емблема на българското присъствие във Виена - Екатерина, Александър и Константин Владигерови. Директорката на БКИ Дом “Витгенщайн” доц. д-р Румяна Конева ще открие тържеството, лекторката по български език, литература и култура доц. д-р Бисера Дакова ще произнесе слово, а посланик д-р Иван Сираков ще връчи почетните грамоти от министъра на културата Боил Банов, присъдени на интелектуалци за принос в развитието на българско-австрийските културни взаимоотношения.

НАПУСНА НИ ХРИСТИНА АНГЕЛАКОВА

Оперна България загуби една от най-ярките фигури в музикалния живот на страната - оперната прима ХРИСТИНА АНГЕЛАКОВА. Певица с изключителен талант, велика артистка, покорила с гласа си най-престижните световни оперни сцени, пяла под палката на най-големите диригенти, партнирала си с оперните величия на XX век. Изключителна личност със знаково присъствие в обществения и оперния живот на България. Всеотдаен педагог, взискателен ръководител, непримирима срещу несправедливостта и посредствеността, вдъхновен и изпълнен с енергия творец, подкрепящ сърцато младите таланти, както и новите провокативни и нестандартни идеи. Христина Ангелакова бе обичан вокален педагог, който завинаги остана свързан със своите любими и успешни ученици. Отдадена на своята голяма любов - операта, тя неспирно влагаше енергия и талант в различни грандиозни проекти, остави незабравима следа с неуморния си стремеж да утвърждава и да възпитава висока музикална естетика и вкус. Нейната най-голяма гордост и свидна рожба през последните години бе Международният музикален фестивал “Моцартови празници” в Правец. Респектираща, обичана, обожавана. Гордост за България! Поклон пред светлата памет на един голям човек и неповторим артист!

Поклонението ще се състои на 23 май от 10 ч. в централното фоайе на Софийската опера и балет. Опелото е от 12.30 ч. в църквата “Света София”. Погребението е от 15 ч. на Централните софийски гробища - Алеята на творците.

ПОЧИНА ЦИГУЛАРКАТА КАТЯ ПОПОВ

Световноизвестната цигуларка - българката КАТЯ ПОПОВ, първата жена концертмайстор на Холивуд боул оркестра, почина след дълга борба с рака. Всички очаквахме 30 май, когато Катя Попов трябваше да се завърне в родината за концерта “Синема виолино” с Оркестъра на Класик ФМ радио в столичната зала “България”, под диригентската палка на Скот Дън. Наскоро Катя Попов развълнувана сподели в радиоинтервю колко се радва, че ще свири у нас след 28-годишно отсъствие от родната сцена.

Катя е родена и израснала в София. Завършила е Музикалното училище, а после Музикалната академия. Продължава обучението си в Парижката консерватория. По-късно се премества в САЩ, където работи в Камерния оркестър на Лос Анджелис и в оркестъра Лонг бийч симфони. Катя има блестяща кариера във Франция и САЩ. Свирила е под диригентската палка на Джон Уилямс, Джон Маучери, Зубин Мета, Сър Саймън Ратъл и др.

Партнирала си е с прочути музиканти като Пласидо Доминго, Джошуа Бел, Мерилин Хорн, Глория Естефан, поп групите “Чикаго”, “Ърт, уинд енд файър” и мн. др. Катя Попов свиреше на майсторска цигулка “Пиетро Гуарнери - Екс Вилхелми” от 1691 г.

Под виртуозното изпълнение на цигулката този инструмент е запечатал “гласа” си в записите на повече от 600 филмови партитури за игрални филми в Лос Анджелис.

КРАТКИ

Концерт в подкрепа на Плевенската панорама

Благотворителният концерт “Ние обичаме България 2018” в подкрепа на панорамата “Плевенска епопея 1877 г.” е днес, 22 май, от 20 ч. в зала “Арена Армеец” в София. Със специалното участие на Веселин Маринов, дует “Ритон”, “Тоника Домини”, 100 кила, “СкандаУ”, “Дийп зоун проджект”, Берковската духова музика, ансамбъл “Филип Кутев”, Славка Калчева и Поли Паскова. Билетите са по 10 лв.

Цветни размисли и случки на Емил Димов

Провокативния Емил Димов показва отново Фестивалният и конгресен център във Варна. “169” е новата рамка на неговата експозиция от сюжети с илюстративни цветни размисли и случки, които авторът излага и разказва с молби и непривични за традиционния художник инструменти и материали. Изложбата е отзвук и продължение на фестивала “Нощ на музеите и галериите 2018”, отворена почти денонощно за почитателите на атрактивното и съдържателно изобразително изкуство. Емил Димов е възпитаник на Военноморското училище “Н.Й. Вапцаров” във Варна и оттам започва пътят му на човек на морето и изкуството ведно. Първата изложба е в залите на училището, а първите въпроси относно техниката и стила на автора си задават заедно с Койно Койнов - един от най-колоритните художници в морската столица, име, добре познато на варненци със своя проект Училище по българска култура “Цар Симеон I” в с. Сладка вода и др. Така наречената “Пета гимназия” създава почва и терен за първите рисунки и търсения на момчетата, а впоследствие - в безкрайната морска шир, Емил Димов открива трайно крайния път към себе си и се стига до това - “и моряк съм, и художник”.

Лекция на Симеон Симеонов в галерия „Структура”

Галерия “Структура” е домакин на “Двете страни на гравитацията” - лекция на Симеон Симеонов, днес от 18 ч. в столичния арт салон на ул. “Кузман Шапкарев” 9, в контекста на изложбата “Гравитация”. Авторът ще говори за разбирането си за гравитацията и за опитите си да включи скулптурата в пространствено-временния континиум от 2000 г. насам. Ще разгледа начина, по който разрешава проблемите; ще говори за материалите и средствата, използвани в творческия процес.

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

МОДНАТА ФИЕСТА В АЛБЕНА СЪБИРА КРАСИВИ ЖЕНИ И МЪЖЕ

Българска ракия завладява Чили

Био спиртни напитки ще се състезават за първи път на 17-ото издание на престижната международна надпревара

Български производители на алкохол изпращат мостри за участие в един от най-авторитетните международни конкурси за спиртни напитки в света - Spirits Selection by Concours Mondial de Bruxelles. 17-ото издание на надпреварата ще се проведе от 22 до 24 август в Чили, град Ла Серена. Крайният срок за регистрация и изпращане на мостри е 23 юни.

Мострите ще се оценяват от 74 опитни експерти от 23 националности и ще бъдат представени пред изявени имена от сектора - търговци, журналисти, технолози, специалисти от браншови организации. Част от програмата на конкурса тази година ще бъде миксиране на коктейли с български ракии, спечелили медали от миналогодишното издание на надпреварата. Наградените марки алкохол ще получат международна известност и ще бъдат представени на водещи търговски изложения и медийни събития по света.

Високоалкохолните напитки се състезават в категориите: уиски, коняк, бренди, ракия, ром, водка, джин, писко, грапа, байжиу и текила и др. За да отличи компаниите, които избират алтернативни начини за производство, за първи път тази година Spirits Selection by Concours Mondial de Bruxelles открива нова категория - био спиртни напитки.

1200 мостри от 48 страни се бориха за отличие в миналогодишното издание на надпреварата. Състезанието се организира за първи път през 1999 г. като част от най-престижния независим винен конкурс в света - Concours Mondial de Bruxelles. Поради големия интерес от 2003 г. събитието за спиртните напитки се провежда самостоятелно. Последните четири издания се състояха в Мексико (2016), Китай (2015), Бразилия (2014), Тайван (2013). Българските компании спечелиха седем медала - четири златни и три сребърни, на миналогодишното издание на конкурса, който се проведе в Мексико, град Текила. Освен за родната ракия страната ни взе медали и за нетрадиционните за родината ни напитки - водка, джин и текила.

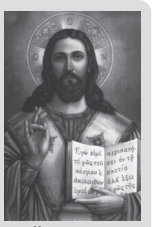
Според статистиката на всеки мъж над 85 години се падали по седем жени. Хубаво. Ама късно...

АНТОН ХЕКИМЯН, журналист
ЗОРНИЦА ДАСКАЛОВА, изпълнителен директор на Агенцията по вписванията
ИРЕНА ПАНКЕВА, поетеса
ЙОТО ЙОТОВ, трикратен световен шампион по вдигане на тежести
ЮНАЛ ТАСИМ, политик

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

22

Св. мчк Василиск. Св. мчк Йоан - Владимир, княз Български, чудотворец

Обявиха киселото мляко за перфектен ордьовър

Диетолози препоръчват да се яде кисело мляко като ордьовър преди всяко хранене, защото то сваля кръвното налягане, предотвратява артрита и нормализира бактериите в храносмилателната система, съобщи "Дейли мейл". Дори при хората, които хапват много месо и въглехидрати, киселото мляко ограничава възпаленията, предизвикани от наситените мазнини.

Учените от университета на Уисконсин-Медисън са работили със 120 жени в предменопауза. Те са поискали от половината, които били или със затлъстяване, или с нормално тегло, да ядат по 340 грама нискомаслено подсладено кисело мляко дневно. Други 60 трябвало да хапват същото количество продукти без мляко.

Изследването е поредното, което показва, че ферментиралите млечни продукти като киселото мляко и сиренето имат благотворен ефект върху състоянието на храносмилателната система и ограничават възпаленията. Това противоречи на разпространените препоръки да бъдат избягвани млечните продукти.

"Наблюдавахме незабавен ефект, който продължи девет седмици", каза ръководителят на екипа д-р Брад Болинг. И добави: "Предполагаме, че с времето той ще се увеличава."

Времето, по което се яде киселото мляко, не е важно, уточниха учените. От ключово значение е да се приемат добри бактерии заедно с нормалната храна. Изследването не поставя и горна граница на приеманото кисело мляко дневно. Учените са се спрели на количество от 340 грама, защото това е половината от препоръчваното за дневна дажба на млечни продукти в САЩ.

„Черешката на тортата" се завръща с 11-и сезон

Вълнуващото 11-о издание на "Черешката на тортата" се завръща в ефира на Nova на 30 май с ударна доза изненади всеки делничен ден от 20.00 ч. Новият сезон на предаването комбинира колоритни участници, свежи рецепти и цветни емоции, а епизодите гарантират ведро настроение и смях на килограм.

Шеф Манчев ще следи зорко изпълнението на рецептите

Сред участниците в кулинарния многобой между любимите звезди, които ще демонстрират шеф умения, са харизматичната певица и продуцент Веси Бонева, рок идолът Дичо, водещият на "Семейни войни" Цветомир Иванов-Цецо, атрактивната Джулиана Гани и др.

С гледането идва апетитът, твърдят авторите на предаването. Домакините този сезон ще впечатляват гостите си с отношение, артистичност, кулинарни умения и смели изненади. Изпълнението на рецептите и етикета в кухнята зорко ще бъдат следени от водещия шеф Иван Манчев. Надпреварата за титлата "Най-добър домакин" е изпълнена с неочаквани изненади и все по-интересни ястия.

Японски филм спечели 71 кинофестивал в Кан

Христо СЪБЕВ, Кан

Филмът "Manbiki kazoku" ("Семейни кражби" или "Семеен въпрос") на японеца Хирокадзу Кореда спечели "Златна палма" на 71 кинофестивал в Кан. Полският режисьор Павел Павликовски взе приза за режисура за мелодрамата "Студена война". Ливанската кинематографистка Надин Лабаки бе удостоена с отличието на журито, ръководено от Кейт Бланшет, за социалната драма "Капернаум". За сценарий бяха отличени филмите на италианката Аличе Рорвахер "Щастливия Лазар" и "Три лица" на иранския режисьор Джафар Панахи. Американецът Спайк Ли взе голямата награда на журито за актуалния политически филм "BlacKkKlansman". "Момиче" на белгийския режисьор Лукас Донт получи "Златна камера". Италианецът Марчело Фонте бе определен за най-добър актьор в мъжка роля в бруталната криминална драма "Кучкарят" на Матео Гароне. А казахстанската актриса Самал Ислямова бе отличена като най-добра изпълнителка на женска роля в руската социална драма "Айка" на Сергей Дворцевой.

Специална "Златна палма" бе отредена за 88-годишния Жан-Люк Годар, който представи в основния конкурс новия си филм "Книгата на образите".

Хирокадзу Кореда

Спайк Ли

Самал Ислямова

Снимки АВТОРЪТ

Продадоха на търг китари на музикални икони

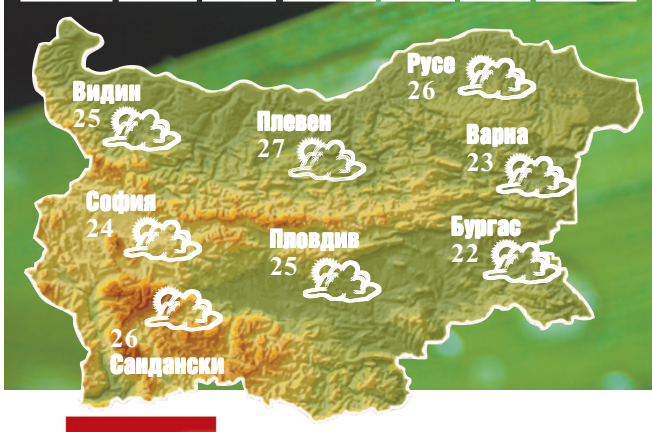

Емблематична китара на Боб Дилън (на снимката) бе продадена в Ню Йорк за 495 000 долара на търг, посветен на "музикалните икони". Китарата е Fender Telecaster от 1965 г., принадлежала на китариста на Боб Дилън Робърт Робъртсън. Тя е използвана от Боб Дилън, както и от Ерик Клептън и Джордж Харисън, според аукционната къща. Предварителната оценка на стойността ѝ е между 400 000 и 600 000 долара. Този инструмент е забележителен и с това, че отбелязва прехода на Дилън от фолк изпълнител към песни като "Like a Rolling Stone". Сред другите прочути инструменти, продадени на търга, фигурират първата електрическа китара на Джордж Харисън - Hofner Club 40 (за 430 000 долара), Fender Telecaster от розово дърво, изработена за Елвис Пресли през 1968 г. (за 115 200 долара), информира БГНЕС.

Късното лягане води до депресии

Шотландски учени установиха как навикът за късно лягане може да повлияе негативно на здравето на човек. Изследването е публикувано в научното списание "The Lancet", съобщава БГНЕС. Специалистите са анализирали медицинските данни на повече от 90 000 британци на възраст между 37 и 73 години. Било е установено, че дори и незначителни нарушения на циркадните ритми - нашия вътрешен часовник, предизвикани от повишена активност през нощта в сравнение с деня, може да доведат до сериозни психически разстройства. Така е било установено, че при хората, които са най-активни нощно време, рискът от биполярно разстройство бил с 11% по-висок, отколкото при останалите, а депресиите - с 6% повече. Друг негативен ефект, наблюдаван при онези, които не спят нощем, е ниското самочувствие, проблеми със самооценката, самотност и др.

ВРЕМЕТО

Предимно слънчево, но след обяд и до полунощ, главно в Западна България отново ще се развива купеста и купесто-дъждовна облачност. На места ще има краткотрайни валежи от дъжд с гръмотевици и ще има условия за градушки. Ще духа слаб до умерен вятър от изток-североизток. Максималните температури ще са между 23° и 28°. В планините ще се развива купеста и купесто-дъждовна облачност. Максималната температура на височина 1200 метра ще е около 15°, на 2000 метра – около 8°. По Черноморието преди обяд на места ще е с ниска облачност, която бързо ще се разкъса и ще се установи предимно слънчево време. Ще духа слаб до умерен вятър от север-североизток. Максималните температури ще са 18°-21°. Температурата на морската вода е 18°-23°.

Изгледи за

23 максимални **22°/30°**

24 максимални **19°/21°**

В сряда следобедни превалявания ще има на места, главно в Западна България. Ще духа слаб до умерен източен вятър. Температурите слабо ще се повишат – в по-голямата част от страната ще са между 25° и 30°. В четвъртък нараства вероятността за по-интензивни гръмотевични бури и локални валежи, има условия и за градушки.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава „ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор **Таня Джаджева**
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Милена Николова - 233; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
Онлайн редактор - Ралица Николова - 207
ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246; Евгени Гаврилов - 246

СВЯТ: **Юри Михалков** - завеждащ отдел - 220; Галина Младенова - 219; Георги Христов - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов**; Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева - 205;** e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура културен информационен блок
10:30 Здравето отблизо здравно предаване с водеща Мария Андонова
11:40 Телепазарен прозорец
12:00 По света и у нас
12:30 Стани богат тв игра/п/
13:30 „Бързо, лесно, вкусно“ представя: „Вкусната Европа“ /п/
14:00 Телепазарен прозорец
14:15 Малки истории /п/
14:30 Сагуа - сиамската котка анимационен филм
14:45 Животни по пижами анимационен филм
14:55 Сибърт анимационен филм
15:10 Пиксел Пинки 2 анимационен филм
15:35 Сафарито на Скаут тв филм
16:00 По света и у нас информационна емисия
16:10 Новини на турски език
16:30 Капри тв филм /31 епизод/
17:25 Зелена светлина
17:30 „Бързо, лесно, вкусно“ представя: „Вкусната Европа“
18:00 По света и у нас
18:20 Още от деня коментарно предаване
19:00 Стани богат тв игра с водещ Михаил Билалов
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Референдум дискусионно предаване с водеща Добрина Чешмеджиева
22:00 Геният тв филм /9 епизод/
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Въпрос на чест 2 тв филм /7 епизод/(16)
00:30 Телепазарен прозорец
00:45 Денят започва с Култура
02:00 Геният тв филм /9 епизод/п/

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п/ - вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Любов под наем“ - сериал, с. 1, еп. 126
15:00 Премиера: „Шест сестри“ - сериал, с.3, еп. 7
16:00 Премиера: „Алиса в страната на любовта“ - сериал, с.1, еп. 7
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18:00 Премиера: „Скъпи наследници“ - сериал, с.1, еп. 92
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Великолепният век: Кьосем“ - сериал, с. 2, еп. 26
21:00 MasterChef България - кулинарно шоу
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Под наблюдение“- сериал, с.3, еп. 13
01:00 „Шест сестри“ /п./- сериал
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Времето лети“- сериал, с.3, еп. 51
05:30 „Лице в лице“ /п./- публицистично предаване
06:00 „Трансформърс прайм“ - анимация

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Войната на розите“ - сериен филм
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме“ (премиера) - сериен филм
17:30 „Господари на ефира“ - забавно предаване
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 - Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Откраднат живот: Критична точка“ (премиера) - сериен филм, 5 сезон
21:00 „Hell’s Kitchen България“ (премиера) - риалити
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Черният списък“ - сериен филм, 3 сезон
02:00 „Непростимо“ - сериен филм
03:00 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
04:00 „Войната на розите“ - сериен филм /п/
05:20 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA /п/

1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
10:00 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:25 „Времето ще покаже“
18:50 „В действителност“
19:50 „Нека да говорят“
21:00 „Време“
21:35 Премиера. „Практика“. Нов сезон
23:30 „Вечерният Ургант“
00:05 „Лични обстоятелства“. Сериен филм
01:55 „Времето ще покаже“
03:10 „Нека да говорят“
04:05 „Практика“. Нов сезон
05:00 Новини
05:05 „Практика“. Нов сезон. Продължение

ОВЕН

Трудно ще успеете да се настроите на работна вълна. Не се впускайте в задълбочени разговори с колегите.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Доста динамичен ден, ще се наложи да си записвате всичко. Не пропускайте да прегледате вестниците, ще ви е от полза.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Още от сутринта ще се наложи да давате пари. Хубавото е, че може би ще ви предложат допълнителна работа.

22 май - 21 юни

РАК

Не сваляйте усмивката от лицето си и ще подобрите деня на всички около вас. Днес не забравяйте бутилката с водата.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Сутринта не прекалявайте със закаляващите процедури. Днес не бъдете активи в работата си, не се вслушвайте в слуховете.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Днес ще имате много по-голяма нужда от тонизиращи средства. Опитайте да бъдете по-мили и усмихнати.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Много добър ден за сериозни действия. Ще имате много работа в службата, но ще се справите експедитивно.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Днес е подходящ ден за диета. И без друго ще се чувствате доста жизнени, а и ще имате много работи за вършене.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Бъдете готови да ви потърсят някои ваши кредитори. Добре е да уредите даньчните си задължения, вместо да чакате крайния срок.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Добре е да се погрижите за линията си. Днес може би ще срещнете най-подходящия помощник.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Не се претоварвайте и пазете сърцето. Всякакви вълнения и драматични изпълнение оставете за вечерта или за утре.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Ако успеете да стигнете до консенсус с колегите си, днешният ден няма да е минал напразно. Идеи няма да ви липсват.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg
ДУМА ВТОРНИК 22 МАЙ 2018

Делио Роси остава в Левски

Бенефисът с Бока Хуниорс ще започне в 19.43, аржентинците пристигат от уважение към Гунди в София след мач с Барселона

Владимир НИКОЛОВ

Левски няма да маха Делио Роси дори и ако не успее да се класира за квалификациите в Лига Европа, обяви изпълнителният директор на "сините" Красимир Иванов. Той изтъкна, че италианският треньор има договор за още година и на този етап няма изгледи той да не го изпълни.

"След края на сезона ще говорим с него, ще направим равносметка за представянето през шампионата и ще се подготвим за новия сезон. Запазването на гръбнака на отбора не зависи толкова от евротурнирите. Надяваме се там да покажем лицето на Левски и докъде сме стигнали като развитие на отбора. И аз искрено се надявам големите ни звезди да искат да се покажат в Европа", обяви Иванов.

Синият шеф разкри и подробности около престоящия празник в чест на 75-годишнината от рождението на Георги Аспарухов-Гунди. Апотеоз в честването е мачът с аржентинския гранд Бока Хуниорс, който ще се състои на стадион "Георги Аспарухов" на 19 август и ще започне в 19.43 ч. - годината на рождението на синия футболен кумир. Аржентинците пристигат в София след мач за купата "Хоан Гампер" с Барселона и са приели да пътуват до България само от уважение към легендата.

"Името на Гунди все още отваря врати. Без неговото име не смятам, че този мач щеше да бъде възможен. Това бе и една от причините Бока да дойде в България и да играе с Левски", допълни "синият" шеф.

Съпругата на Гунди Величка Аспарухова благодари на всички, "за които паметта му е жива". "Смятам, че той заслужава такава почит с целия си живот и талант, които е отдал на футбола и Левски", заяви тя.

Бившият футболист и треньор на "сините" и националния отбор Иван Вуцов си спомни емоционално за Аспарухов, с когото по лагери са били заедно. "Освен брилянтен футболист беше и брилянтен човек. Беше човек, който умееше и знаеше как да общува с хората, знаеше как да реагира на доброто и лошото. Въпреки че беше по-малък, ни укротяваше", каза Вуцов.

Друг легендарен играч на Левски - Сашо Костов, пък припомни как преди първото участие на България на световно първенство в Чили през 1962 г. националите са гостували в Аржентина и са загубили от Бока Хуниорс с 0:2, а после на Мондиала са паднали от "гаучосите" с 0:1. При разгрома от Унгария с 1:6 пък Гунди вкарва първия български гол на световни финали, което сторва и на следващото световно в Англия през 1966 г. пак срещу Унгария.

"Този мач има отношение не само към историята, но и към бъдещето на Левски. Нашият отбор ще премери силите си срещу един от световните образци. Срещу голям отбор Левски не е играл от 2007 г. от мача с Барселона. Както чакаме дълго време трофей, така чакаме и това нещо, което ще се реализира като празник за всички ни само след два месеца", обяви Васил Колев от тръст "Синя България". Той определи като възможност веднъж в живота българи да гледат на живо Бока Хуниорс - отбора на Диего Марадона.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
21.00 "Головете на кръга" (обзор)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
14.15 Обиколка на Италия (XVI eman)

РЕЗУЛТАТИ

ПЪРВА ЛИГА — ПЪРВА ШЕСТИЦА
XXXVI (X) КРЪГ

Лудогорец - Ботев Пд 2:2 1:0 Климентов (37) 1:1 Ндонгала (54) 1:2 Р. Терзиев (57) 2:2 Дост (75); **Верея - Левски 0:2** Паулиньо (59 и 71); **ЦСКА-Сф - Берое 1:0** Десподов (66-д) ЧК: Райнов (90).

КРАЙНО КЛАСИРАНЕ

1. ЛУДОГОРЕЦ	36	27	7	2	91:22	88
2. ЦСКА-СФ	36	24	9	3	80:26	81
3. ЛЕВСКИ	36	18	10	8	55:27	64
4. БЕРОЕ	36	16	11	9	45:43	59
5. БОТЕВ ПД	36	15	11	10	62:49	56
6. ВЕРЕЯ	36	10	6	20	27:61	36

Бараж за Лига Европа
четвъртък, 20.30: Левски - Черно море (Диема спорт).

Баскетбол
Финален плейоф, първи мач
Академик Булгекс Пд - Рилски спортист 56:77 (11:21, 13:24, 19:17,13:15).

Волейбол
Контрола, мъже
Русия - България 3:2 (13, -20, 21, -29, 10)

Снимка СПОРТАЛ

Бразилецът Паулиньо (вдясно) открива резултата за Левски през опитващия се да го спре капитан на Верея Здравко Илиев

„СИНИТЕ" СЕ ДОБРАХА ДО БРОНЗА И ДО ПЛЕЙОФА ЗА ЛИГА ЕВРОПА

Левски се добра до бронзовите медали в Първа лига, които им подсигуриха и плейоф за квалификациите в Лига Европа. В последния кръг "сините" сломиха като гости Верея с 2:0 с голове на Паулиньо (59 и 71). Бразилецът се оказа най-ценната покупка на столичани, след като бе взет през зимата и до момента е с 8 попадения и 1 асистенция в 15 мача.
За място в Лига Европа Левски посреща Черно море в четвъртък от 20.30 часа.
"След загубения финал за купата ни се случиха всички възможни нещастия, но показахме, че сме отбор и можем да се измъкваме от трудни ситуации. Трябваше задължително да победим, за да завършим трети и да играем бараж за класиране за Европа. Първото полувреме действахме малко прибързано, искахме всичко да стане на момента. Въпреки това имахме положения. Трябва да играем по-добре от съперника, за да спечелим. Нервността и страхът не водят до победа, играем пред нашите привърженици. Ще видим кои футболисти са ни останали на разположение", обяви треньорът на Левски Делио Роси.
Интригата в предстоящия бараж се подсилва и от обстоятелството, че съперникът в него Черно море е воден от бившия син любимец и бивш наставник на Левски Илиан Илиев.

ДОМУСЧИЕВ ПОХВАЛИ МЛАДОЦИТЕ НА ЛУДОГОРЕЦ

Собственикът на Лудогорец Кирил Домусчиев похвали юношите на "орлите", които играха в последните два шампионатни кръга. Те бяха протоколни за разградчани и затова треньорът Димитър Димитров-Херо пусна титулярите си в почивка, а на тяхно място се появиха подрастващите. Те записаха равенства с Берое (1:1) и Ботев Пд (2:2).

"Мачовете с Берое и Ботев показаха, че школата на Лудогорец работи на пълна пара. Рожбите на нашата академия се противопоставиха успешно на два от силните отбори в елита. Момчета, браво. Надеждата ни е един ден да бъдете основата на Лудогорец. Чака ви още много работа. Пътят към върха е дълъг и труден, но всички усилия си заслужават", написа във фейсбук Домусчиев.

СПРЯГАТ И СЪРБИН ЗА ТРЕНЬОР НА ЦСКА-СФ

Вариантите за нов треньор на ЦСКА-Сф вече станаха няколко. В Сърбия твърдят, че един от тях е смятаният за един от най-добрите местни специалисти Ненад Лалатович. 41-годишният сърбин е бил на преговори с шефовете на "червения" клуб в четвъртък. Той водеше Чукарички, който приключи на 6-о място в сръбското първенство, но е подал оставка. Лалатович е бил треньор на Войводина Нови Сад, Червена звезда, на младежките национали на Сърбия, както и на още няколко местни тима.

Лалатович е четвъртото име, което се спряга за треньор на ЦСКА-Сф. Преди дни се появи информация за разговори с македонеца Чедомир Яневски, сърбина Владан Милоевич и с Любослав Пенев, който щял да си партнира с досегашния мениджър на Етър Красимир Балъков. Търновецът щял да бъде спортен директор на "Армията" на мястото на Стойчо Стоилов.

Пета „Златна обувка" за Меси

Снимка БГНЕС

Андрес Иниеста връчва капитанската лента на Барселона на Лео Меси, след като изигра последния си мач за "блаугранас" при победата с 1:0 над Реал Сосиедад и бе бурно аплодиран от 84 000 зрители на "Камп Ноу"

Лионел Меси заслужи "Златната обувка" за най-добър голмайстор в Европа за пети път в кариерата си. Суперзвездата на Барселона вкара 34 гола в 36 мача от Ла Лига този сезон и събра 68 т. Той изпревари голмайстора на Ливърпул Мохамед Салах (32 гола в 36 срещи от Премиършип) и Хари Кейн от Тотнъм (30 гола в 37 мача пак в Англия). Южноамериканецът се пребори за отличието за втори пореден път. Другите му "Златни обувки" са през 2010, 2012 и 2013 г. Той е първият футболист с 5 трофея. Големият му конкурент Кристиано Роналдо (Реал Мадрид) остава с 4 (2008, 2011, 2014 и 2015 г.), а този сезон португалецът остана едва осми с 26 гола.

Сред носителите на приза през годините са и трима българи - Петър Жеков (ЦСКА) през 1968/69 г. с 36 попадения, Георги Славков (Ботев Пд) през 1980/81 г. с 31 гола и Христо Стоичков (ЦСКА) през 1989/90 г. с 38. В класацията за "Златната обувка" от 1996 г. броят на отбелязаните голове се умножава по коефициента на шампионата. В петте най-силни първенства в Европа той е 2, а в страните от 6-о до 21-во място е 1,5. Оттогава само през 2001 г. Хенрик Ларсон печели трофея като голмайстор извън топ 5 - със Селтик в Шотландия.

www.duma.bg

Меси за 5-и път взе „Златната обувка”

Стр. 23

Неделев и треньорът Киров най-добри за 2017/2018 г.

Лекуващият се в Бразилия Каранга не получи 2 купи, шампионът Лудогорец остана само с 2 отличия на Кешерю

Владимир НИКОЛОВ

Халфът на Ботев Пд и националния отбор Тодор Неделев бе избран за “Футболист на футболистите за сезон 2017/2018 г.” в 17-ата анкетата на Асоциацията на българските футболисти. В нея участваха професионалните играчи от Първа и Втора лига. За негови подгласници играчите избраха Мартин Камбуров, играл за Локо Пд и Берое, и Фернандо Каранга (ЦСКА-Сф). Бразилецът бе отличен и с приза “Трифон Иванов - за мъжество и характер”, но се лекува в родината си и трофеите му получи съотборникът му Кирил Десподов. Той пък за втора поредна година получи признанието за “Най-добър млад футболист” с подгласници Антонио Вутов (Левски) и Серкан Юсеин (Ботев Пд).

В тройката на треньорите пък изненадващо не попадна нито един от наставниците на първите три отбора в крайното класиране - Лудогорец, ЦСКА-Сф и Левски, а Златомир Загорчич, който със Славия изненадващо спечели Купата на България, изобщо не бе номиниран.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Отличените на 17-ата класация “Футболист на футболистите 2017/2018” Антонио Вутов, Александър Томаш, Николай Киров, Илиан Илиев, Мартин Камбуров, Тодор Неделев, Вероника Гоцева, Кирил Десподов, Серкан Юсеин, Андреа Христов (от ляво на дясно)

Приза заслужи Николай Киров - завършил с Ботев Пд на пето място, а негови подгласници станаха Александър Томаш (4-ти с Берое) и Илиан Илиев, (Верея и Черно море). От шампиона Лудогорец бе отличен само Клаудиу Кешерю като голмайстор на Първа лига и като Най-добър футболист според индекса на Инстат. Румънецът също отсъства от церемонията, но организаторите обявиха, че ще му връчат допълнително и лично купите.

НАГРАДЕНИТЕ:

Най-добър футболист: Тодор Неделев (Ботев Пд) 2. Мартин Камбуров (Локо Пд и Берое) и Фернандо Каранга (ЦСКА-Сф).

Най-добър треньор: Николай Киров (Ботев Пд) 2. Александър Томаш (Берое) и Илиан Илиев (Верея и Черно море)

Награда за мъжество и характер “Трифон Иванов”: Фернандо Каранга

Постижение за историята: Мартин Камбуров (Берое), преминал границата от 200 гола.

Награда за цялостен принос към футболната игра: Георги Петков (Славия).

Голмайстор на сезона: Клаудиу Кешерю (Лудогорец)

Най-добър млад играч: Кирил Десподов (ЦСКА-Сф) 2. Антонио Вутов (Левски) и Серкан Юсеин (Ботев Пловдив)

За проявени мъжество и характер: Фернандо Каранга

Най-прогресиращ състезател: Андреа Христов (Славия)

За цялостен принос към женския футбол: Силвия Радойска - треньор на девическия национален отбор.

Най-добра футболистка: Вероника Гоцева (Спортика Бл) 2. Леонора Жекова (Енко Пд) и Велина Кошулева (НСА Сф).

ДУМА®

Абонамент 2018

ЦЕНИ:

Каталожен номер: 6

1 месец – 13,00 лв.

3 месеца – 39,00 лв.

6 месеца – 78,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО ЗА ПЕТЪЧНИЯ БРОЙ:

Каталожен номер: 8

1 месец – 3,50 лв.

3 месеца – 10,50 лв.

6 месеца – 21,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД до 15.VI.2018 г.,
"Доби прес" ЕООД до 28.VI.2018 г.
и редакцията на в–к ДУМА до 20.VI.2018 г.
на ул. "Позитано" 20А.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

Гришо пак е пети, Надал се върна на върха

Григор Димитров отстъпи с едно място в световната ранглиста на АТП. Българският тенисист се смъкна на петата позиция с 4870 т., след като миналата седмица отпадна още в откриващия си мач на “Мастърс”-а в Рим. Хасковлията бе изпреварен от Марин Чилич (Хърв), който има 80 т. повече, след като стигна 1/2-финал във Вечния град.

Така българинът, шампионът от финалите на АТП, ще бъде поставен под №4 в схемата на “Ролан Гарос”. Пред него ще са спечелилият 8-а купа в Рим Рафаел Надал (Исп), Александър Зверев (Гер) и Чилич. Роджър Федерер (Швейц) пък няма да играе в Париж, защото предварително обяви, че пропуска целия сезон на клей.

С триумфа си в италианската столица Надал се завърна на върха. Той има 8770 т. и изпревари със 100 т. Маестрото, който престоя на върха само седмица, но тя бе 310-а за него. Трети остава 21-годишният Зверев с 5615 т.

На финала в Рим Надал бе спасен от дъжда, след като спечели първия сет с 6:1, но загуби втория с 1:6, а в третия младият руснак, който се състезава за Германия, дръпна с 3:2 на свой сервис. Тогава над кортовете във “Форо Италико” се изля дъжд и финалът бе прекъснат за 30 минути. След паузата Матадора излезе възстановен и отново налучка ритъма си, като спечели следващите 4 гейма, а с това и мача.

Елитът на модерния петобой пристига у нас

Никола ВЛАДИМИРОВ

Световният елит в модерния петобой пристига в София, където от утре до неделя е предпоследният турнир за Световната купа. За първи път турнир от този ранг ще се проведе у нас. Той е решаващ за определянето на участниците във финалното състезание за трофей през юни в Астана, Казахстан. Надпреварата е последната голяма проверка преди европейското първенство в Шекешфехервар, Унгария, през юли.

Събитието под патронажа на столичния кмет Йорданка Фандъкова е и част от програмата „София – европейска столица на спорта 2018“.

Без помощта на Столична община надпреварата на родна земя щеше да е невъзможна, обяви президентът на на БФ Модерен петобой Андрей Кузманов и разясни, че с всяка година бюджетът на спорта им се орязва.

Олимпийски и световни шампиони, общо 83-ма мъже и 66 жени от 27 държави ще вземат участие в състезанието.

В началото на юни в Пазарджик пък ще се проведе квалификация за III младежки олимпийски игри в Буенос Айрес през октомври. Там надеждите ни Христо Панайотов, Зорница Стоилова и Марлена Явайт ще се борят за олимпийски квоти. “За нас общините са държавата, защото от ММС получихме писмо, че не сме социално значим спорт и затова бюджетът ни е намален”, отбеляза с огорчение шефът на петобоя.

Снимка БГНЕС

Швеция защити световната си титла по хокей на лед, след като на финала в “Кралската арена” в Копенхаген надиграха Швейцария след дузпи с 3:1. Редовното време и продълженията завършиха при 2:2. “Тре Крунур” за 11-и път триумфират като световни шампиони и за трети път през последните 6 години. Швейцария игра на трети финал и първи след 2013 година, а тимът беше посрещнат с шампионски почести при завръщането си